

Raziskovalno delo hitreje razvijati

IS Slovenije o nekaterih problemih s področja družbenih služb

LJUBLJANA, 1. aprila. — Na večerajšnji seji je Izvršni svet pod predsedstvom Viktorja Avblja obširno razpravljal o nekaterih aktualnih problemih s področja družbenih služb, zlasti o preoblikovanju solstva in znanstveno-raziskovalnega dela.

Čeprav so sredstva za osnovno solstvo zadnja leta povečevala, je prišlo do težav, ki so nastale zaradi obstoja obeh razmerij v dohodkih občanov skladov za solstvo, zaradi razmerij med investicijami za potrebe gospodarstva in družbenih služb ter po slabšanih razmerjih med osebnimi in materialnimi izdatki. Posledica tega je samo najnujnejše vzdrževanje sol, povečevanje osebnih dohodkov na račun materialnih izdatkov, pritisk na republiška sredstva kot tudi na osebni standard, posebno z maksimalnim stroškovnim proračunskim prispevkom.

Izvršni svet je razpravljal tudi o osebnih dohodkih usteljkega kadra, ki ponekod izrazito zaostajajo, kot tudi o domovih za učence. Stevilo osebnoizdatnih v teh domovih od prehoda s proračunskega financiranja domov stalno upada, razen tega pa stanje nekaterih domov v funkcionalnem in higienskem pogledu ne ustreza.

V razpravi o visokem solstvu je bilo med drugim poudarjeno, da so se najbolj povečevala sredstva za osnovno solstvo, vendar v visjih sol, ki so nastajale. Manj so se povečevala sredstva za univerzo, čeprav odpade nanjo daleč največji absolutni znesek v primerjavi z vsemi ostalimi solami skupaj. Hkrati se že nekaj časa zmanjšujejo sredstva za nove gradnje in opremo, medtem ko se posojila neznatno povečujejo.

V razpravi o problemih visjih sol v visokih sol oziroma fakultet je izvršni svet ugotovil, da so se visje sole večinoma dobro uveljavile, da pa imamo na fakultetah veliko težav vsebinske in materialne narave. Studijska doba na fakultetah se je sicer skrajšala za 8 mesecev, študijski rezultati pa kljub veliko večjemu številu diplomantov niso zadovoljivi predvsem zaradi precejšnjega stavlja študentov, ki so v zaostanku, in zaradi velikega osipanja. Posebne vrste težav nastajajo tam, kjer se je reforma uveljavljala togo, kjer niso bile dovolj izkazane dejanske potrebe gospodarstva in družbenih služb.

Izvršni svet meni, da je treba reformo predvsem vsebinske poglobiti, popraviti tisto, kar ni bilo smiselno, pri tem pa dati največji poudarek učnim kolektivom, hkrati pa vsebinski in materialni pomoči za modernizacijo pouka in opreme.

V razpravi o znanstveno-raziskovalnem delu je izvršni svet ugotovil, da smo lansko leto dali zanj 1,19 % (7,7 mld din) narodnega dohodka, da pa kljub temu sredstva v te namene naraščajo prepočasno. Ob tem je poudaril, da je treba hitreje razvijati raziskovalno delo na področju družbenih ved, bolj pospeševati modernizacijo raziskovalnega dela in dati več poudarka vzgoji raziskovalcev, med njimi raziskovalcem, ki bi bili sposobni raziskovalno delo organizirati in voditi, s tem v zvezi pa tudi močnejše podpori 3. stopnje visokošolskega študija tam, kjer so izkazane potrebe.

Izvršni svet je za tem sprejel sklep, da bodo predsedniški odbori izvršnega sveta in sekretariati republikah sekretariati s področja teh družbenih služb obdelali osnovne probleme in predlagali konkretne ukrepe za vse, kar je mogoče storiti že letno, posebej pa predloge za urejanje materialne osnove vsega solstva za prihodnje leto oziroma za obdobje do leta 1970. Posebno pozornost so posvetili pomoči, da se izboljšajo osebni dohodki učiteljskega kadra v osnovnem solstvu, saj je tam najbolj kritično, posebno v manj razvitih občinah.

Izvršni svet je razpravljal tudi o graditvi republiškega sekretariata za solstvo, ki obravnava reformo izobraževanja učiteljev za osnovne sole. Reformirana osnovna šola s svojimi vzgojnimi ter izobraževalnimi nalogami terja pedagoško širše in globlje izobraževanje učnega kadra tako za razredni kot tudi za predmetni pouk. Zato izobrazba, ki jo daje srednje učiteljske, ne ustreza več. Višja

Upor proti vladi Goularta

Na čelu zarotnikov desničarski guvernerji — Ljudstvo z Goulartom

RIO DE JANEIRO, 1. aprila. (Tanjug). V brazilskih zveznih državah Minas Gerais in Sao Paulo je danes izbruhnil upor proti vladi predsednika Goularta. Komandant četirje vojnne oblasti v Belo Horizonte, v državi Minas Gerais, in poveljnik druge armade v Sao Paulu, general Amori Cruel, sta se izrekli zoper Goulartovo vlado in pozvala prebivalstvo na upor. Vlada je takoj ukazala lojalnim vojaškim enotam, naj vkorakajo v zvezni državi Sao Paulo in Minas Gerais in vzpostavijo red.

Vladne enote so iz države Parana stopile na ozemlje Sao Paula, ne da bi zadele na odpor. Domoljubne sile se solidarizirajo z vladnimi enotami. Lojalne enote, poslane v državo Minas Gerais, so dosegle uporne čete na streljanje, kakor so uradno sporočili. Nikjer se ni prišlo do večjih oboroženih spopadov.

Predsednik Goulart je v poslanici ljudstvu poudaril, da bodo odločno zlomili upor, zarotnike pa kaznovali. Naglasil je, da želi po mirni poti izvesti temeljne reforme v državi in je pozval prebivalstvo, naj ostane mirno. Zagotovil je, da bo vlada ostala gospodar položaja na vsem ozemlju Brazila.

Goulart je v Rio de Janeiro, od koder kot vrhovni komandant vodi vse operacije.

Oboleli obrambni minister Dantas Ribeiro je spet prevzel dolžnost. V razglasu je poudaril, da bo vojska obdržala popolno nadzorstvo v rokah. Kakor je sporočil, je vse uporne oddelke ostavil. Nove poveljnike, lojalne vladni, je takoj poslal v Sao Paulo in v druge kraje, kjer so generali odpovedali pokorščini. Proti upornikom bodo enajednolično ukrepale ter bodo ohranili red in mir v državi »za vsako ceno«.

Po zadnjih vestih so enote letalstva in mornarice pod poveljstvom vladnih vojaških oficirjev. Notranji minister Jureima je povedal, da so vse letalske sile ostale zveste vladni, tudi v Sao Paulo.

Komandanti prve in tretje armade v Rio de Janeiro in v Porto Alegre sta danes prav tako objavila, da ostanejo zvesti vladni.

Na čelu zarotnikov so desničarski guvernerji v državah Minas Gerais, Sao Paulo, Guanabara in Rio Grande do Sul. Njihove lokalne policijske sile so začele bru-

gotovili zakonitost, ki jo ogroža predsednik Goulart. Splošni stab dela je razglasil splošno stavko in je pozval delavce, naj onemogočijo desničarski udar. Studentje in druge patriotske organizacije so se postavile na enako stališče.

Položaj v državi je zelo napet. Vse sole so zaprte. Mednarodni letalski promet je ustavljen. Osebe privatnih letalskih družb so pozvali, naj poslušajo ukaze vlade. Vlada je začela rekvirirati motorna vozila za premeščanje čet. Vsem vojakom je bilo ukazano, naj se takoj zgledajo pri svojih enotah. Vojska je dejansko v vojnem stanju. Vojaške enote so se včeraj zasedle vse strateške kraje v Rio de drugih mestih.

Kazno je, da so civilni in vojaški »gorile« — kot tu imenujejo desničarje — združili sile, da bi izvedli državni udar in vrh Goulartovo vlado. Dejansko gre za poskus, speljati na vojaški teren ostro politično bitko reakcije, ki si prizadeva preprečiti Goulartu, da uresniči nameravane temeljne reforme v državi.

Desnica racuna celo s podporo iz tujine. Tu zlasti opozarjajo na stališče reakcionarne desnice v ZDA in nekaterih latinskoameriških državah, ki rovari zoper Goulartovo politiko.

O položaju v Braziliji še vedno prihajajo protislovne vesti, zlasti iz Sao Paula, kjer je po vestih zahodnih agencij znani nasprotnik predsednika Goularta guverner Ademar de Barros davi po radiu govoril o »splošni vstaji«. Trdil je, da se je kar šest brazilskih držav pridružilo uporuki in da so njihove vojaške sile krenile proti Rio. Guverner de Barros je tudi dejal, da so se čete iz Sao Paula in Minas

zgodovinskih razlogov, ki so se začeli v Braziliji, vendar je bilo to samo govorilo. Vse druge države so ostale zveste vladi.

Ce južnoafriška vlada v roku, ki naj bi jo določil Varostni svet, ne bi ukrepala v smislu teh predlogov, bi se sicer zoper Goulartovo vlado postavila.

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

Načrtovanje na zadnji strani

UPOR V BRAZILJI — Prizor pozno v torek popoldne: strojnično gnezdo pred predsedniško palačo v Rio de Janeiro. Telefoto: AP

Konferenca OZN o trgovini in razvoju

„Zahtevamo trgovino, ne pomoč“

Delegati za ustanovitev svetovne trgovinske organizacije

ZENEVA, 1. aprila. (Po telefonu). Današnji dan se je začel s prvopriprilsko salo. Ko smo prišli zjutraj v Palačo narodov, je bilo na vseh črnih tablah zapisano sporočilo, da se bosta ob pol dvanajstih sestala k političnim razgovorom ameriški podsekretar Ball in kubanski minister Guevara. Na svoj način je razveseljevalo, da se je pred dvorano, kjer naj bi bilo to zgodovinsko srečanje, zbralo ob napovedani uri menda kakih 30 novinarjev in fotoreporterjev: v sedanjem obdobju popuščanja mednarodne napetosti se zdi nekaterim tudi tak sestanek možen...

samostojna agencija OZN z najširšimi pooblastili. Tudi predstavniki latinskoameriških držav — Bolivije, Mehike in Urugvaja so v smislu skedev sestanka v Altu Gracii zahtevali ustanovitev nove organizacije, sicer pa so popisovali, kakšne izgube je utrpelo njihovo gospodarstvo zaradi nenehnega padanja surovinskih cen. Bolivijški minister Jordan Pando je dejal, da predstavljajo 87 od-

Načrtovanje na zadnji strani

256 resolucij Arabske lige

Začeli bodo diplomatsko akcijo proti Veliki Britaniji

KAIRO, 1. aprila. — Svet Arabske lige, ki je zasedal v Kairu od 22. marca, je končal delo in sprejel 256 resolucij, kar je več kot na katerikoli prejšnjem zasedanju. Zastopniki 13 držav so v ponedeljek sklenili, da bodo začeli diplomatsko akcijo proti Veliki Britaniji, zato ker je britansko letalstvo nedavno bombardiralo jemensko utrjeno naselje Hareb.

AFP sporoča, da niso dosegli sporazuma samo glede resolucije o povečanju proračuna te medarabske organizacije. To vprašanje bodo v soglasju s statutom lige posla-

Načrtovanje na zadnji strani

Bitka na somalski meji

»Somalijska se bo držala dogovora o premirju«

ADIS ABEBA, 1. aprila. Etiopski obrambni minister general Merida Mengese je danes izjavil, da so somalske sile obstreljevale etiopske položaje pri Teferi Beru, kljub sporazumu o prenehanju bojev, ki je začel danes veljati. Somalski predsednik Abdul Osman je v nuini poslanici obvestil voditelje afriških držav o včerajšnjih novih napadih etiopskih sil.

Etiopski general Mengese je izjavil — kakor poroča AFP — da je Etiopcem prizadelo somalsko topništvo hude izgube. Teferi Ber leži v severnem delu spornega mejnega področja Ogaden.

Iz Mogadishu pa poroča agencija MEN o protioptovnih somalskega predsednika Abdula Osmana, ki trdi v svoji poslanici afriškim voditeljem, da so etiopske letalske sile dvakrat bombardirale Hargeiso, glavno mesto nekdanje britanske Somalije. Pri tem sta bila ubita dva Somalca in je bila po-

zročena precejšnja materialna škoda.

Danes pa je predstavnik somalske vlade demantiral vesti etiopskega radija o novih somalskih napadih, rekč, da vlada zdaj mir na 140 km dolgi meji med obema državama. Povedal je, da so vse somalske sile dobile navodila, naj se držijo sporazuma o prenehanju bojev od 1. aprila naprej. Tudi somalski zunanji minister je v Kartumu poudaril, da bo Somalija spoštovala sporazum o opustitvi sovražnosti.

Jemen toži Britanijo

VS naj razpravlja o letaskem napadu

NEW YORK, 1. aprila. (AP - Tanjug). Jemenski predstavnik v OZN je izjavil, da bo Jemenska arabska republika danes zahtevala, da se sestane Varostni svet in razpravlja o nedavni britanski agresiji na jemensko ozemlje.

Jemensko zahtovo bodo danes dostavili predsedniku Varostnega sveta za mesec april, českoslovaškemu predstavniku Jirju Hajeku.

Po vestih iz Londona je predstavnik britanskega Foreign Officea danes demantiral, da je ameriška vlada protestirala pri britanski vladi, ker so britanska letala v soboto bombardirala jemensko obmojnje naselje. »Ameriška vlada je bila vnaprej obveščena o naši politiki«.

Po vestih AP iz Washingtona pa so ameriške funkcije najizjavi, da je vlada ZDA izrazila prepričanje, po katerem »vojvske kazenske akcije« proti Jemenu ne prispevajo k vzpostavitvi miru v tej arabski republiki. S tem svojim glediščem je seznanila britansko vlado.

Tudi današnji konservativni britanski tisk piše, da so

Načrtovanje na zadnji strani

Makarios: Čete v vojašnice

Morebitne spremembe v sporazumih o jamstvih ciprski republiki

NIKOZIJA, 1. aprila. Ciprski predsednik Makarios je poslal grškemu premieru Papandreuju in turškemu premieru İnönüju pismi z zahtevu, naj se grške in turške čete na Cipru umaknejo v vojašnice. Glede na prihod sil OZN na Cipr je avtomatično potekel sporazum iz lanskega decembra, po katerem britanske, grške in turške sile pomagajo ciprski vladi vzdrževati red na otoku.

V Nikoziji potrjujejo, da je ciprska vlada sklenila pri-

znati posredovalcu OZN Tuomioji in osebu njegove misli je diplomatski status in pooblastila, in sicer na zahtevo generalnega sekretarja OZN U Tanta.

Posredovalec OZN, finski diplomat Tuomioja, je o svoji vlogi na Cipru, kamor bo odpotoval čez nekaj dni, dejal, da bo predvsem navezal stike s ciprskimi političnimi osebnostmi in se podrobno seznanil z raznimi vidiki cipskega problema. Izrazil je upanje, da bodo nastli zadovoljivo rešitev.

Kakor javlja Tanjug, je Tuomioja na tiskovni konferenci izjavil, da ne izključuje morebitnih sprememb v sedanji ustavi Ciprski republike kot tudi v sporazumih o jamstvih. Poudaril je, da je njegova vloga izključno politične narave in da je njegova naloga ločena od funkcije, ki jo imajo mirovne sile na Cipru. Možno je, da bo potoval v Atene, Ankaru in London. Njegov mandat bo trajal verjetno več mesecev.

Načrtovanje na zadnji strani

Fulbright bo pojasnil

»Predsednik ZDA je napak ocenil spst s Kubo«

WASHINGTON, 1. aprila. (Tanjug). List »Washington Post« poroča, da bo predsednik senatnega zunanjega političnega odbora Fulbright verjetno v kratkem še bolj pojasnil in obdelal nekatere svoje koncepte, ki jih je obraziložl prejšnji mesec, ko je v senatu kritiziral »zastarele mite« in zahteval, da je treba upoštevati »nove stvarnosti današnjega časa«.

List poudarja, da je Fulbright svoj prvi govor privedel več tednov in da ni imel namena direktno napasti predsednika Johnsona. Meni pa, da je predsednik Johnson napadeno ocenil spor s Kubo zaradi Guantanamo in sedanjo panamsko krizo.

Fulbright je v intervjuju z omenjenim listom podčrtal, da je vlada ZDA naredila veliko napako, ko je ukinila vojaško pomoč Britaniji, Franciji in Jugoslaviji. Razen tega je Fulbright povedal, da ga je v njegovemu govoru, ki so ga v ZDA in po svetu ocenili za zelo pomembnega, spodbudila predvsem kritika proti prodajanju ameriške pšenice Sovjetski zvezi, pa tudi način, kako je potekala debata v zunanjepolitičnem odboru.

Washingtonski list poudarja, da dobiva predsednik senatnega zunanjepolitičnega odbora številna pisma, v katerih večina piscev pozdravlja njegov govor. Predstavniki raznih slojev in poklicev iz raznih držav ZDA poudarjajo, da je bil Fulbrightov govor smel in da pomenijo

njegovi predlogi prav tisto, kar je danes potrebno Združenim državam. Seveda so tudi taki, ki hudo napadajo koncepte, ki jih je obraz-

Načrtovanje na zadnji strani

Ob potresu na Aljaski 178 žrtev

WASHINGTON, 1. aprila. (Reuters). — Predsednik ZDA Johnson je sprejel poročila od 16 nacionalnih agencij o pomoči, ki bi jo je lahko prispevale za ljudi, ki jih je prizadel potres. Agencije so izdelale predračun pomoči, ki ga mora odobriti še ameriški kongres.

Po uradnih podatkih je v katastrofi, ki je zadela Aljasko, umrlo ali izginilo po zadnjih sporočilih 178 ljudi. materialna škoda pa ocenjujejo na 350 do 500 milijonov dolarjev.

Krepitev delovnih organizacij

Zvezni poslanci so na predvčerajšnjem skupnem zasedanju zveznega in gospodarskega zbora podprli ukrepe, ki jih je zvezni izvršni svet že sprejel in jih še pripravlja za preprečitev nekaterih starih problemov našega gospodarstva, ki pa sta jih izredno dinamična lanska in letošnja rast proizvodnje in izvoza postavili v še jasnejši in tudi kritičnejši podobi. Se očitnejša so postala neresena vprašanja notranjih nesorazmerij v gospodarstvu.

»Stojimo pred nujno, letos prioriteto nalogo, da začnemo organizirano in kompleksno reševati problematiko politike cen, sistema razširjene reprodukcije in nadaljnega izpopolnjevanja delitve dohodka, z jasno orientacijo, da morajo iti vse nove rešitve predvsem na račun razširjenega materialne osnove delovnih organizacij.« je dejal v referatu podpredsednik ZIS Boris Kraigher. K tej misli so se v razpravi vračali številni poslanci. Večkrat je bilo poudarjeno, da lahko le od povečane materialne stimulacije pričakujemo tudi najuspešnejši prehod k intenzivnemu gospodarjenju.

Dejstvo, da je delež gospodarstva v neto produktu v zadnjih letih upadel, potrjuje prepričanje, da delovne organizacije niso dovolj stimulirane za zniževanje proizvodnih stroškov, za boljše izkoriščanje notranjih rezerv, kar bi pozitivno prišlo do izraza tudi v cenah posameznih proizvodov. Z zdaj je jasno, da teh vprašanj ne bo mogoče reševati ločeno in da so tesno povezana tudi s spremembami odnosov v delitvi narodnega dohodka.

Govoreč o problematiki cen, so poslanci s konkretnimi primeri iz delovnih organizacij najboljše ilustrirali prepričanje zveznega izvršnega sveta, da preprečitev povišanja cen ne more biti edini ukrep na tem področju, ker je že zdaj jasno, da politika »zamrzovanja« cen nikoli ni in tudi tokrat ne more trajneje reševati položaja. Zato je treba že v kratkem pričeti razpravljati o predlogih za spremembo sistema cen. Spremembe v odnosih cen naj bi omogočile hitrejšo uresničevanje osnovnih ciljev naše ekonomske politike in še posebej zagotovile stalno rast realnih osebnih dohodkov.

V skupščini so posebej opozorili na problem izgub delovnih organizacij in so zavrnili mnenja, da je mogoče te izgube odpravljati s poviševanjem cen. Pač pa naj bi se komune, republike in banke zavzele za čim prejšnje saniranje delovnih organizacij, ki imajo deficit. To naj bi dosegli z njihovo modernizacijo in preusmeritvijo na rentabilnejšo proizvodnjo.

JAK KOPRIVC

Načrtovanje na zadnji strani

Skupščinski dnevnik

ZVEZNA SKUPŠČINA

BEograd, 1. aprila (Tanjug). V zvezni skupščini je delo danes devet odborov zveznega, gospodarskega in organizacijsko-političnega zveza. Sedem odborov je imelo na dnevnem redu predloge temeljnih zakonov o financiranju društveno-političnih skupnosti ter prispevkov in davikov občanov. Poslanec odborov za družbeno-ekonomsko odnose, plan in finance, proračun in proračunski sistem, kmetijsko, probleme delovne, cen in davčnega sistema ter za proučevanje stanja in problemov v zvezi z uveljavljanjem statutov občin in gospodarskih organizacij je na skupni seji obrazložil te predloge zakonov zvezi sekretar za finance Kiro Gligorov.

V obrazložitvi je poudaril, da so to prvi zakonski akti, s katerimi se zagotavlja uveljavljanje ustavnih načel na pomembnih področjih družbenega življenja, na katerih je imela federacija doslej odločilne pristojnosti. Federacija je praktično urejala te instrumente, s katerimi so bili zagotovljeni dohodki društveno-političnih skupnosti. Eno osnovnih načel predloženega predloga zakona, s katerim je urejeno to področje, je enotnost virov dohodkov oziroma načelo, da federacija določa samo vrste dohodkov, njihov obseg pa prepustijo društveno-političnim skupnostim.

Gligorov se je dotaknil tudi mnenja, po katerem lahko nastanjo določene nevarnosti, če bi dali tem skupnostim popolno samostojnost v določanju višine dohodkov. Poudaril je, da so v predlogih upoštevani, da bodo društveno-politične skupnosti v določanju višine raznih stopenj prispevka in davka mesečnega tesa sodelovale, če ne bi sodelovale in če bi nastale določene težave, je predvidena možnost intervencije federacije tako, da bi določila zgornje meje teh stopenj. Družbeno-političnim skupnostim, je poudaril Gligorov, je prepusteno, da se odločijo, ali bodo uporabljale proporcionalne ali progresivne stopnje prispevka iz osebnih dohodkov, kakor tudi to, ali bodo morda določile davčne, ali pa so jim dovolili davčno olajšavo tistim državljanom, ki imajo večjo družino ali ki iz drugih razlogov to zaslužijo. Gligorov je tudi pripomnil, da ni mogoče sprejeti predloga, po katerem bi bilo treba bolj obdavčiti tisto kategorijo zaposlenih, ki je znana z imenom poldelavce.

Poslanec so potem zastavili v zvezi s predlogi za financiranje, ki so bili predloženi na današnji seji skupščine, o posameznih postavkah zakonskega predloga. Potem ko so sklenili izvoliti skupno komisijo, ki bi pripravila poročilo in predloge za prihodnjo sejo zbora, so poslanci nadaljevali delo na ločenih sejah odborov.

V dopoldanskem delu teh sej so predloge pozitivno ocenili v vidiku, v njih dobili poslednosti, da se nekatera ustavna načela razlagajo tudi tu. Gre predvsem za to, da bi sredstva za financiranje društveno-političnih skupnosti zagotovili iz osebnih dohodkov in da bi v teh predlogih predvideli večjo samostojnost občin v razpolaganju s sredstvi proračunskih in samostojnih skladov.

Poslanci so se zavzeli za načelo, da bi ustvarili trajnejšo osnovo za pridobivanje dohodkov, potrebnih za razvijanje in izboljšanje služb in zadovoljevanje potreb občanov v občinah, razglašeni z ustavo. Poslanci tudi menijo, da bi bila določila potreba, ki naj jih skupnost financira. Da bi omogočili zlorabe ob naganjanju sredstev iz proračuna za financiranje potreb v gospodarstvu, poslanci menijo, da bi bil potreben takšen postopek, ki bi to onemogočil in ki bi bil predpisan z republiškimimi predpisi ali z občinskimi statuti.

Poslanci so tudi izrazili mnenje, da določanje najvišje stopenje davka in prispevka občanov ne bi smeli predvideti kot možnost, marveč kot obveznost federacije. Po mnenju poslancev je tudi treba natančneje opredeliti pojem proračunske potrebe, določiti komune pa vezati na določeno gospodarsko rano na njenem področju.

Glede kmetijstva je bilo rečeno, da bi morali predvideti možnost, da se del dohodkov od obdavčenja in iz prispevkov v kmetijstvu usmeri na pospeševanje te proizvodnje. To naj bi bilo na določen način predpisano tudi z zakonom.

Ostala dva odbora — za blagovni promet in industrijo, sta imela na dnevnem redu nekatere probleme zunanje-govinske menjave in analizo organizacije tehnične pomoči v naši državi.

Socialistična vzgoja mladih mora izhajati iz stvarnosti

Razgovor s predsednikom CK ZM Slovenije Tonetom Florjančičem o vprašanjih, ki jih bo obravnavala I. republiška konferenca

— Predvsem želimo poudariti na konferenci, da je treba usposobiti slehernega mladega človeka za aktivno vključitev v življenje, je na začetku razgovora za »Delo« delal predsednik CK ZMS Tone Florjančič, ki je odgovarjal na vprašanje, zakaj si je I. republiška konferenca Zveze mladine Slovenije izbrala prav socialistično vzgojo.

— Socialistična vzgoja mladih mora sleteti in izhajati iz realnega življenja, je nadaljeval Tone Florjančič. O mogočosti mora mladim ljudem razumeti in spoznati perspektive družbenega, ekonomskega in kulturnega razvoja, ki jih vsa tista protislovja, ki jih naš buren razvoj, kot je naš, poraja. Z ustvarjanjem vključevanja v široko razvijajočo mehanizem samoupravljanja pa naj mladi posegajo v aktivno reševanje in razpletanje protislovij problemov in dilem. Za aktivno sodelovanje v sistemih samoupravljanja je potrebno mlade ljudi tudi usposobiti, da bodo kos hitremu razvoju in njegov dejanski usmerjevalci.

— Čemu bi konferenca posvetila največ pozornosti? — Ena od osnovnih stvari, kateri mislimo na konferenci posvetiti več pozornosti, je aktivna vključitev in ustvarjanje sodelovanja slehernega mladega človeka. Menimo, da je za osebo srečo in razvoj kot tudi položaj mladega človeka izredno pomembno to, da se v njem čimprej zbudi spoznanje oziroma prepričanje, da je sam svoje sreče kovač, da in mora biti od njega samega največ odvisno, kako se bo uveljavil, ter da je od njegovega dela in sposobnosti odvisen družbeni položaj.

Mar izvozna aktivnost popušča

Izvoz iz Slovenije je bil v februarju le za 6 % večji kot lani

LIUBLJANA, 1. apr. Po-drobni podatki iz izvoza iz Slovenije v februarju niso nič kaj spodbudni. Medtem ko se je letos izvoz v jugoslovanskih merilih nasproti januarju in februarju prejšnjega leta povečal za 31 odstotkov, je bil izvoz iz Slovenije v teh dveh mesecih samo za 10 odstotkov večji. Za januarja izvoz iz Slovenije je bil vrednostjo 3.400 milijonov deviznih din, le se za 6,4 odstotka več kakor v lanskem februarju. Tako je znašal celotni izvoz iz Slovenije v prvih dveh mesecih 6.542 milijonov din (nasproti 5.222 milijonov lani), kar je samo za dobrih 10 odstotkov več kakor v preteklem letu in predstavljala le 14,3 odstotka izvoznega plana za leto 1964 (dve dvajsetstinske letnega plana bi predstavljali 16,7 odstotka).

Kaze, da je polet v izvozni dejavnosti, ki smo ga zabeležili v zadnji tretjini lanskega leta, precej popuščal oziroma da velike potrebe domačega trga v zvezi z investicijami na široki front slabijo izvozno orijentacijo našega gospodarstva zlasti naših industrijskih podjetij. Večja kot lani, v prvih dveh mesecih precej večji kakor lani v enakem obdobju. Prav tako je kovinska industrija povečala izvoz. Manjši kakor lani pa je letos izvoz elektronske, kemične, papirne in živilske industrije. Zlasti se je izvoz premoga in proizvodov črne metalurgije zmanjšal zaradi velikih potreb domačega trga. Skupaj je v prvih dveh mesecih dosegl industrijski izvoz 481 milijonov din, kar je za 11,4 odstotka več kakor lani. Ker pa je v izvoznem planu Slovenije predvideno močnejše povečanje prav industrijskega izvoza, je v teh dveh mesecih industrija izpolnila le 13 odstotkov letnega izvoznega plana.

Izvoz kmetijstva smo letos v Sloveniji planirali na nižji ravni v primerjavi z lanskim izvozom. Gre predvsem za planirano zmanjšanje izvoza proizvodov živilarstva v korist domače potrošnje, in sicer na 4.150 milijonov din, medtem ko je lanski izvoz znašal 5.320 milijonov. Kljub planskemu zmanjšanju izvoza pa je bil v prvih dveh mesecih letošnjega leta izvoz proizvodov živilarstva na lanskem ravni, oziroma je bil celo nekoliko večji. Dosegel je 933 milijonov din, kar predstavlja 22,5 odstotka letnega izvoznega plana proizvodov živilarstva.

F. S.

STONE FLORJANČIČ

— Kateri so po vašem mnenju temeljni elementi socialistične morale?

— Novi razvijajoči se odnosi zahtevajo formiranje novih socialističnih moralnih norm. Temeljni elementi nove socialistične morale so predvsem humanizem, družbena odgovornost in družbena disciplina. Mladi ljudje se moramo aktivno zavzemati za oblikovanje in uveljavitev teh novih moralnih norm, posledično pa tudi za razvijanje in izboljšanje medsebojnih odnosov, med ljudmi in delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, v družbenih organizacijah, skratka v vsakdanjem življenju.

— Kaj lahko poveste v zvezi s posameznimi etosci?

— Ko govorimo o socialistični vzgoji mladine, je potrebno opozoriti na nekatere etosce v zvezi z moralo in etosom mladih ljudi. Narasčajo mladoletniške delikvence služijo dostikrat kot povod za ocenjevanje naše mladine, ocene pa dostikrat nimajo nič skupnega z dejansko orijentacijo in težnjami mladih ljudi. Kljub temu pa se ne moremo spriznati in v vsi odločnosti obojamo vse nemoralne, nekulturne, nedolžne izpade mladih ljudi. Ne moremo in ne smemo sprejeti opravičila za take etosce, ki v bistvu pomenijo je duševno in čustveno revščino tistega, ki na tak način manifestira svojo korajžlo. Mladi ljudje bi morali v bodoče odločneje reagirati na takšne in podobne izpade.

— Kako ocenjujete idealiziranje naše stvarnosti?

— Za pravično orijentacijo, delo in mišljenje slehernega mladega človeka je izredno pomembno, da spozna življenje okoli sebe, če pozna samo stanje ter iz tega izvira-ko družbeno in osebno perspektivo. Sleherne idealiziranje naše stvarnosti pomeni lahko le dezorijentacijo mladih ljudi, razočaranje in tudi od-

por, ko spozna, da je resnica drugačna.

— Ali lahko omenite osnovna vprašanja, ki jih bo obravnavala konferenca?

— Osnovna vprašanja, ki jih želimo poudariti na konferenci, so uveljavljanje mladih v organih samoupravljanja, ustvarjanje sodelovanja mladih pri razreševanju aktualnih družbenih in ekonomskih problemov, vprašanja svetovnega nazora ter socialistične morale.

— Bo konferenca lahko odgovorila na vsa ta vprašanja?

— Jazno je, da ne pričakujemo, da bo konferenca odgovorila na vsa zastavljena vprašanja in še vrsto drugih, ki so integralni del socialistične vzgoje mladega človeka. Prepričani pa smo, da bo konferenca vendarle pomenila temeljit korak naprej pri socialističnem vzgojstvu mladih ljudi, zlasti ker se še zavedamo, da je to eden od temeljnih pogojev za uspešno delo mladine v prostem času?

— Bistvo dvoma je vprašanje materialne osnove, to je oblikov, klubskih prostorov — zelo pomembno. Vseeno pa bi rad povedal, da marsikaj pozabljamo na vsebino in prostori. Preveč smo se tudi razvijali zagovarjati neaktivnost mladih na račun pomanjkanja prostorov, premalo smo izkoristili obstoječe objekte, zlasti pa smo se pre-malo potrudili, da bi obstoječim objektom dali tudi vsebino. Premalo smo se potrudili, da bi življenje v teh prostorih odrazilo zanimanja in hotenja mladega človeka.

— Povabijo ste tudi predstavnike drugih organizacij in institucij. Kakšen uspeh pričakujete?

— Pričakujemo, da bodo povabljeni tovarški aktivisti sodelovali v delu konference ter na ta način že na sami konferenci omogočili izmenjavo mnenj ter tako prispevali k izboljševanju skupnih stališč, ki naj prispevajo k oblikovanju osebnosti mladega človeka. Predvsem pa namreč naše delo v kasnejšem obdobju koordinirati.

V. C.

Sprejemi in obiski

PARIZ — Včeraj je prisel v Pariz jugoslovanska državna in partijska delegacija, ki se je udeležila kongresa samoupravnih organov in združenj industrijskega sektorja alžirskega gospodarstva. Delegacija, ki jo vodi član CK ZKJ in predsednik zvezne skupščine Mijalko Todorović, bo danes 2. aprila nadaljevala pot v Beograd.

BEograd — Zvezni sekretar za zdravstvo in socialno politiko Moma Marković je včeraj sprejel veleposlanika ZSSR v Beogradu Aleksandra Puzanova.

MOSTAR — Delegacija predstavnikov jugoslovanskega kongresa, Brazilije, ki jo vodi Človic Mota, je včeraj obiskala Jablanico in Mostar.

BEKIRAD — Patriarh srbske in makedonske pravoslavne cerkve German je včeraj dopolnjeval sprejel beogradskega nadškofa dr. Gabrijele Bukatka.

Sprejet zakon o volitvah DS

Na zadnji seji zborov zvezne skupščine so sprejeli še več drugih zakonov in odlokov

BEograd, 1. aprila. (Tanjug). Zvezni in gospodarski zbor zvezne skupščine sta sprejela na zadnji seji več zakonov in odlokov.

S temeljnimi zakonom o volitvah delavskega sveta in organov upravljanja v delovnih organizacijah se razširi volilna pravica na vse člane delovne organizacije, ki je bila doslej omejena samo na delavce v stalnem delovnem razmerju. V prihodnje bodo imeli volilno pravico sezonski delavci, učenci v gospodarstvu, državljani, ki v zasebnem delu samostojno opravljajo kulturno-prosvetno in podobno dejavnost, člani združenj, s katerimi trajno gospodarsko sodelujejo in še nekatere druge kategorije državljanov.

Zakon nadalje določa norme o imenovanju in razrešitvi direktorjev delovne organizacije, v čemer je zagotovljen tudi določeni vpliv družbenih skupnosti, kar se doseže z ustanovitvijo natečajne komisije za imenovanje direktorjev. Razen pogojev, določenih za imenovanje, daje zakon tudi rektoriju tudi potrebno zaščito pred morebitnimi nezakonitimi sklepi delavskega sveta o razrešitvi.

Spremembe in dopolnitve zakona o odlikovanjih, vznoje olajšave in denarni prejemki, priznanja državljanom, odlikovanjem z redom narodnega heroja, redom Karadjordjeve zvezde z meč in Obličje zlato medaljo, so zdaj zakonito urejeni. Med drugim zakon določa, da imajo državljani, odlikovani z redom narodnega heroja, pravico do popolne zdravstvene zaščite, pravico do brezplačne vožnje po železnici, z letali, ladnjami in avtobusi, na plačan letni dopust v polnem trajanju, če so v delovnem razmerju, do na-

domestila za povprečne stroške letnega dopusta in za nekatere druge okolnosti za državljane, kakor tudi za državljane, ki imajo nekatere druge odlikovanja. Zakon tudi razširi pravico predsednika republike in pooblaščenca o gradivni, ki se nanaša na podelitev in odvzem odlikovanja.

Skupščina je sprejela zakon o stopnjah davka na dohodek od advokatske dejavnosti. Po tem zakonu se bo davček od te dejavnosti odmerjal po stopnji 15 odstotkov ne glede na znesek dohodka. Na dohodek nad 900 tisoč din letno se bo davček odmerjal na dohodek po določenih stopnjah.

Po novih predpisih, sprejetih na seji zvezne in gospodarskega zbora, bodo morala trgovinska podjetja opraviti inventuro blaga samo enkrat letno in ne vsake tri mesece kakor doslej. Tri sprememba, ki jo vsebuje zakon o popisu, naj odstrani pogodbene predselede v nakupu blaga, ki jih je povzročala težnja trgovinskih podjetij, da imajo ob popisu čim manj zalog.

S posebnim skupščinskim odlokom je omogočeno zveznemu ministrstvu, da kolkar-ni v Lukavcu registra povečane stroške uvoza premoga za koksiranje v znesku 1.214 milijonov. Z drugim odlokom je iz gospod. rezerv federacije izdobil 6.286 milijonov regresa za umetna gnoljila domačega proizvodnje. Regres je uveden zato, da se v letošnjem letu ne bi podražila umetna gnoljila, ki jih kupujejo kmetijske organizacije,

Občani premalo soodločajo

Posvetovanje komunistov občin Ptuj, Lenart, Slovenska Bistrica in Ormož

PTUJ, 1. aprila. Na današnjem posvetu komunistov iz občin Ptuj, Lenart, Slovenska Bistrica in Ormož so pri obravnavanju smernic VI. plenuma CK ZKJ osvetlili vrsto primerov in izkušeni iz dosedanjega uveljavljanja programa Zveze komunistov, predvsem na področju utrjevanja socialistične demokracije. Opozorili so predvsem na različne pojave, ki zavirajo večji uspeh teh prizadevanj.

Kot resno oviro so označili pojave tehnokratizma v organizacijah ZK, ki imajo za posledico nezadostno uveljavljanje človeka kot odločilne činitelja v vsem našem življenju. Te slabosti se kažejo najpogosteje v podjetjih, kjer ne razvijamo delavskega samoupravljanja, temveč ga zadržujemo na skupine, ki odločajo v imenu kolektiva. V tem krogu se v glavnem tudi zavzemajo stališča, o katerih naj bi odločal ves kolektiv. Tako ostaja nerazrešena vrsta vprašanj in se porajajo pogoji za samovoljo in birokratizem. Podobno je v družbenem upravljanju, ki je v glavnem osredotočeno na občinski skupščini in njenih organih, saj grede le 3% vseh odločitev skupščine obvezno pred sprejetjem preko zborov občanov.

Udeleženci so prepričani, da bi se morali odločiti, ki ne do-puščajo občanom, da bi oblikovali sodelovanje v vseh odločitvah in institucijah, ki so odgovorne za vzgojo mladega človeka.

— Ali je po vašem mnenju materialna osnova edini pogoj za uspešno delo mladine v prostem času?

— Bistvo dvoma je vprašanje materialne osnove, to je oblikov, klubskih prostorov — zelo pomembno. Vseeno pa bi rad povedal, da marsikaj pozabljamo na vsebino in prostori. Preveč smo se tudi razvijali zagovarjati neaktivnost mladih na račun pomanjkanja prostorov, premalo smo izkoristili obstoječe objekte, zlasti pa smo se pre-malo potrudili, da bi obstoječim objektom dali tudi vsebino. Premalo smo se potrudili, da bi življenje v teh prostorih odrazilo zanimanja in hotenja mladega človeka.

— Povabijo ste tudi predstavnike drugih organizacij in institucij. Kakšen uspeh pričakujete?

— Pričakujemo, da bodo povabljeni tovarški aktivisti sodelovali v delu konference ter na ta način že na sami konferenci omogočili izmenjavo mnenj ter tako prispevali k izboljševanju skupnih stališč, ki naj prispevajo k oblikovanju osebnosti mladega človeka. Predvsem pa namreč naše delo v kasnejšem obdobju koordinirati.

V. C.

Združili sta se podjetji »Pančevo« in »Naftagas«

NOVI SAD, 1. aprila. (Tanjug). V Novem Sadu so ustanovili velik kombinat za proizvodnjo, predelavo in prevoz surove nafte in plina, pri čemer sta združila podjetji »Pančevo« in »Naftagas«. Ta kombinat bo imel v prvih desetih letih letno proizvodnjo surove nafte in plina v vrednosti 150.000 ton. Kombinatu sta pripadajoča podjetja »Pančevo« in »Naftagas« imata skupno 4000 delavcev in usluž-bencev in katere bruto-produkt znaša letno 40 milijard, v kar v kratkem izvolila centralni delavski svet.

Tako so na tem področju ustvarjene zelo ugodne možnosti za hitrejši razvoj nove in zelo rentabilne gospodarske panoge, ki bo združila celotni proces iskanja, črpanja in prevoza nafte in plina. Iz vojvodinskih vrševce naj bi že letos na površje prišlo pol milijona ton surove nafte in pridobili kakih 140 milijonov kubikov zemeljskega plina. Strokovnjaki poudarjajo, da ni daleč do milijarde kubikov zemeljskega plina. Ko bo začela v letu 1968 s polno zmogljivostjo obratovati nova rafinerija v Pančevu in ko se bo znatneje povečalo izkoriščanje tega velikega naravnega bogastva, bo novi kombinat lahko dosegel letno proizvodnjo v vrednosti nad sto milijard.

Na prekopu Donava-Tisa-Donava spet delajo

NOVI SAD, 1. aprila. (Tanjug). Danes so znova živela gradbišča prekopa Donava-Tisa-Donava v dolžini nad 300 km. Do konca leta bodo graditelji iz struge odpeljali kakih 8 milijonov kubikov zemlje.

Najobsežnejša zemeljska dela bodo opravili na dograditvi odseka prekopa Donava-Tisa-Donava v Bački. Suhozemska mehanizacija, ki je v glavnem izpolnila svojo nalogo, se je zdaj umaknila velikim plovnim bagrom. Pričakovati je, da bodo že letos spustili v glavno magistralo prekopa v Bački vodo iz Donave. Tako bo končan največji del graditve tega največjega objekta v našem kmetijstvu.

kadrov in same kooperacijske proizvodnje. Predvsem pa je potrebno seznaniti kmetijske proizvajalce z našo politiko in kmetijstvu, da bodo tudi zasebniki videli svojo perspektivo. Pomanjkanje tega je vzrok, da vlagajo v standard kot v proizvodnjo in se ne zavzemajo za povečanje tržnih presežkov.

V razpravi sta sodelovala tudi člana CK ZKS Ivo Jančević in Franček Mirtić, ki sta poudarila, da komunisti ne smejo spriti napovedanih sprememb v delitvi in drugih ukrepih za intenziteto proizvodnje stati križem rok, marveč morajo analizirati stanje in ukretni vse, kar je v danih pogojih mogoče, da nospesijo vsebinske procese, ki so v teku.

(mp)

Jubilej Splošne plovbe

10 let čezmorske plovbe na slovenski obali

PIRAN, 1. aprila. Splošna plovba Piran slavi te dni pomemben jubilej — desletnico čezmorske plovbe na slovenski obali. Njihov praznik 1. april je vezan na prihod naše prve pomorske enote »Martin Krpan«, pod bivšim imenom »Sirov«, v pristanišče Piran; to je bilo 28. marca leta 1954. Lada je 24. aprila istega leta odpotovala iz Pira-na na svoje prvo komercialno potovanje. V teh desetih letih je podjetje napravilo izredno velik razvoj. Po »Martinu Krpanu« je Splošna plovba v istem letu nabavila še dve ladiji, in sicer »Gorenjsko« in »Roga«, tako da so v letu 1954. začeli s tonazno 12.150 ton nosilnosti. To nosilnost so v desetih letih povečali na 150.000 ton nosilnosti. V prometu iz-raženo od leta 1955 od 700.000 milijonov din letnega prometa na celih 9 milijard v lanskem letu.

V teh dneh bodo imeli pri Splošni plovi številne proslave. V petek, 3. aprila, bodo imeli proslavo kolektiva podjetja. V soboto, 4. aprila, pa bodo imeli dela prost dan po odločitvi upravnega odbora. Tega dne bo svečano seja delavskega sveta, na kateri bodo podelili spominske plakete najzastojnejšim članom podjetja. Na svečano sejo so povabili vrsto ljudi, katerim gre zasluga za razvoj pomorstva v Sloveniji.

Pogreb Triše Kacelerovića

BEograd, 1. aprila. (Tanjug). Pogreb uglednega borca v jugoslovanskem delavskem gibanju Triše Kacelerovića, ki je umrl včeraj v Beogradu, bo jutri ob 17. uri.

Danes dopoldne sta dom pokojnega Kacelerovića obiskala predsednik glavnega odbora SZDL Srbije Mihajlo Šević in predsednik skupščine mesta Beograda Milijan Neorčić, ki sta družini pokojnega revolucionarja izrekla sožalje. Družini pokojnega Kacelerovića so dunes brzojavno izrazili sožalje tudi sekretar CK ZK Srbije Jovan Veselinov, predsednik skupščine Srbije Dušan Petrović, predstavnik zgodovinskega inštituta CK ZKJ, inštituta za proučevanje delavskega gibanja in mnogi drugi.

Pisma bralcev

Dogodek imam v lepem spominu

Tovariš urednik, več bralcev je že pisalo o nevljudnem obnašanju avtobusnih sprevodnikov in poizkuhi, bilo pa je tudi nekaj pohval.

Ker se večkrat pozim a avtobusi po raznih progah, sem tudi jaz marsikaj doživel — vedno pa sem prišel do spoznanja, da je bil pre-pira ali nesporazuma malo-kdaj kriv en sam, saj se na-vedno sprevodnik zaradi potnikov lepo obnaša ali pa je narobe. Naj opišem dogodek, ki ga imam v lepem spominu.

Z avtobusom sem se 26. marca ob 18.40 peljal iz Mednega v Ljubljano. Na sentiški avtobusni postaji je veliko potnikov istopilo. Med njimi je bil potnik, ki je težko hodil. (Sprevodnikovega imena ne vem, ne vem niti za ime podjetja, avtobus pa je imel številko 147-17 in vozi na progi Bled-Ljubljana.) Sprevodnik je vsakega prijel za roko in mu pomagal istopiti. Tako je pomagal tudi potniku, ki je težje hodil, češ »zato sem tukaj, da pomagam. Potnik, ki si to tiho in siliš, so že zaradi tega pasili na red.

Res je, da je čedalje več vljudnih sprevodnikov; posameznikom, ki so se nevljudni, pa naj bo sprevodnik avtobusa 147-17 za zgled.

PAVEL DOBROVOLJC, Vrhnika, Opekarska 5

Še o prospektih in slovensčini

Tovariš urednik, da se oglašam, me je spodbudilo pismo tovarša Mitja Cirka iz Portoroža, ki je 27. marca pisal o prospektu v lepi slovensčini; prospekt pa je dobil v Trstu. Pred nekaj dnevi je namreč kupila hčerka v Sežani sokovnik, izdelek tovarne emaširane posode iz Celja.

Presenečen sem bil, ko sem dobil v sokovniku prospekt, ki je tiskan samo v slovenskem jeziku. Z eno svojo steno skupaj 120 let — ali naj se sedaj učiva drugega jezika? Vprašam vas, ali smo Slovenci res tako majhni, da ne zaslužijo, da bi tovarne na slovenskih tleh tiskale prospekte tudi v slovenskem jeziku?

Dne 13. t. m. pa sem bil v Sežani v mehanični delavnici oziroma podjetju, ki izdeluje plinske peči. Prijazno so mi razložili, kje lahko kupim tako peč in koliko stane. Dobil sem tudi prospekt, na katerem je bilo natisnjeno tudi v slovenskem jeziku, navodilo, kako se ravna s plinsko pečjo.

V Sežani so si torej lah-ko oskrbeli prospekt, ki ga razumem, ne pa v velikem podjetju v Celju.

VLADIMIR BRATOS, Dol. Vreme 3, p. Vremski Britof

Zakaj sovražito povečevati?

Tovariš urednik, na podeželju je še vedno precej pravičnega, da se v meji zaradi kake škode po živini ali podobno. Miselnost je ponekod še taka, da ne vidi v napredku rešitve za boljše življenje, ampak le v tem, da bi dobil na lahek način čimveč od sovražnika. In tako marsikateri terjajo preki so-vražne pretrpane odškodni-ske zahteve.

Sodišča pa so naložila to delo poravnalnim svetom pri krajevnih uradih; le-ti imajo vrsto neprijetnih do-godkov, ko morajo izglajevati pot dveh popolnoma nasprotnih težnjama. V največ primerih gre za odškodninski zahtevek, ki je mnogokrat manjši, kot so stroški čenila. Ker pa so vzporedna čenila ali pri-trastični ali pa s toliko ne-sposobni, ni redko, da je škoda ocenjena tudi dvakrat previsoko. Ni pa še bilo pri-mera, da bi bila škoda ocenjena nižje, kot je v resni-ci.

Da bi poravnalni svet imeli lažje delo in večji uspeh, je nujno, da obine poskrbijo za lake čenile, ki bodo strokono sposobni ugotavljati škodo v vseh po-dročjih panogah. Tako bi tudi mnogo manj souv-stna med ljudmi in neprijet-nih prizorov na poravnava-h.

MAKS VAUPOTIČ, Varsja 1, p. Videm pri Ptuj

»Bolna miselnost«

Tovariš urednik, v »Pisnih bralcev« sem dne 28. 3. t. l. bral pismo tovarša Germana Lamot-ske, ki piše o neverjetnih dogodkih v »Krnjotisk« v Novem mestu.

Nikakor ne morem ver-jiti, da se kaj takega v da-nšnjem času v nekem pod-jetju lahko godi, da nam-reže tisti, ki so v podjetju odgovorni za red in disciplino in ki so predstavniki delavskega samoupravljanja, delajo stvari, ki so se la-hko delale le v tlačanski dobi!

Tako početje je nemoral-no tudi za najpreprostejšega človeka, kaj pa še za vodilne ljudi v podjetju. To je sramotno za podjetje in za našo družbo. Pisar tudi piše, da so za nečisto delo dobili pri sodniku za prekrške komaj 15 dni za-porne kazni. Po mojem mišljenju je taka kazen kaplja v morje!

Predlagam, če je vse res-nično, da pridejo krivci pred redno kazensko so-dišče, ki naj jih strogo ob-sodi. Občinska skupščina pa naj jih razreši sedanjih dolžnosti, če so še na po-ložjih, in to javno objavi. Če hočemo, da bo ljud-stvo zadovoljno in da bo spoštovala našo oblast in samoupravne organe, Pepco Bobnar pa mora oblast nujno zaščiti.

IVAN SITAR, Litija, Sitarjevska 4

Cesta takega prometa ni vzdržala

Tovariš urednik, gradbeno podjetje »Gra-disa iz Ljubljane

MILAN MAVER: ŽIVINOREJSKI HOKUS-POKUS

Odgovoren tisti, ki ga ni

V ljubljanskem zastopniškem biroju Standard Union so zapisali v svojem statutu tudi naslednje:

Železnisko transportna podjetja na tej razdalji in železarna Jesenice. Formirali so 5 garnitur po 32 vagonov, ki so krožili od Ljubije do Jesenic. Za vsako začetno uro zamude je bilo treba za garnituro plačati po 24.000 din. Ta penale je vse podpisnike pogodbe vse čas prevažanja v lanski jeseni silil k strogemu redu. Ob koncu leta je veljavnost te pogodbe prenehala.

Da letos dovede rude ne bo
sopadala s časom jesenskih po-
većanih prevozov, je bil 24. 3.
pri ZTP Banja Luka sestanelek
za nov dogovor. Zastopniki
skupnosti JZ, ZTP Ljubljana,
Zagreb, Banja Luka, rudnika
Ljubite in železarne Jesenice
so ugotovili, da je z lanskim
načinom prevozov treba pri-
četi že s 1. aprilom. Predstav-
nik Skupnosti jugoslov. že-
leznic je povedal, da bo letos,
ker zima ni bila tako huda
kot lani, malo laže z vagoni

Za prevoz bruta iz luk in naših rudnikov so bili oziroma še bodo sklenjeni posebni aranžmaji za dostavo vagonov iz držav, kamor je blago namenjeno. Težave pa bodo zaradi generalnega remonta proge Bosanski Novi – Sunja in del pri elektrifikaciji proge Ljubljana – Jesenice. Dnevno bo namreč do 6 ur zapore tira, kar bo vsekakor otežkočalo promet na teh

Ljubijo, pač pa bo ZTP Ljubljana dala dnevno Zagrebu, ta pa Banji Luki vagonce za oboje garnituri na račun izenačenja v obračunskem vozovnem parku. To je bolj smotno, ker se s tem zmanjša prevoznikove stroške. ZTP Banja Luka se s prevozom rude v Ljubljino posebej pogodbo, v kateri bo številčno in časovno določena dostava vagonov za nakladanje rude. Penale za prevoz naloženih garnitur bodo določili po pravilniku za prevoz maršrutnih vlakov (čl. 72); v ta obračun bo vključena vključena tudi zaležarna jesenice. Do uveljavitve novega voznega reda v maju bo vozni red vlakov nespremenjen, se pravi, da bodo na Jesenice prihajali enako kot lansko leto ob 5.30 in 16. uri. Ker mora zaležarna Jesenice dobiti še dva tovora uvozne rude, je bilo dogovorjeno, da bo zato do 20. aprila dobivala zaležarna v Sisku po vlakove, ki bi jih dobili iz Beograda in razkladalni tok bi ostala v okvirih obstoječih pogodb.

Sodelovanje med železarnami in železnico je tako postalo že stalen in nujen način dela. Sama uskladiitev nakladalnih, prevoznih in razkladalnih kapacitet vodi namreč do ravnovesja, ki je zagotovilo za dober prevoz.

Ne gre samo za to, da vloga osnove organizacije ZK sploh ne gre oblikovati po statutu delovne organizacije, kot taka statutarna določila, da jih beremo v omejenem primeru, odzvemaj družbeno političnim organizacijam in samoupravnim organizacijam v podjetju samostojnost ter jih spreminjajo v transmutacijo osnovne organizacije ZK. Se lepše je to, da statut tolica, da je za naloge gospodarske organizacije odgovorna osnovna organizacija ZK, ki je v tej delovni organizaciji — sploh ni.

uvoženo blago, ki bo ustrezalo tudi po asortimentu najcenejši način do potrošnika, ki se sedaj dostikrat prime za glavo, ko izve za ceno kakšnega uvoženega izdelka.

Kot tretje predlagam, da Jugobanka ne prodaja več

Na žalost je bila razprava o delitvi deviz pri Svetu za organizacijo in napredek trgovine Gospodarske zbornice SR Slovenije nekoliko pozna, Poslovni ljudje so med seboj izvolili delovno predsedstvo, ki je skušalo nadaljevati vodenje sestanka.

Kot tretje predlagam, da Jugobanka ne prodaja več deviz centralno, temveč jih po načelu ustvarjenega narodnega dohodka porazdeli po družnicam Jugobanke v posameznih republikah, te pa naj pokličejo zainteresirana

in upravičena podjetja na skupen sestanek, da se dogovorijo o razdelitvi kvote.

Tako se ne bo pogajalo med seboj trideset ali več predstavnikov, temveč bo pešali šest ljudi med seboj razdelilo določen znesek. Pri tem predlaganem načinu bodo za beležila izpadek pri dohodkih letne transportna podjetja (JZ in JAT) ter nekateri beogradske hoteli.

EDO RASBERGER

Na področju Bosne in Hercegovine imajo že 2000 km ožkotinskih prog, ki povzročajo znaten deficit, ker so stroški železnice pri prevozu na teh progah znatno večji kakor na normalnotinskih progah. Blago pa je treba prekati: iz ožkotinskih na normalnotinske vagonne in obratno. Pri izvozu uvedba ekonomskega tarifa na prevozniki, ki stavlja še zdaj v ospredje vprašanje nadaljnje obstojnosti nekaterih ožkotinskih prog. Zato so v Skupnosti železnice ških transportnih podjetij v Sarajevu izdelali načrt, po katerem naj bi nekatere ožkotinske proge opustili, druge pa normalizirali. Tako nameravajo med drugimi demontirati progi: Bosanski Brod - Dobro Polje, Bistane - Sarajevo, Bosanski Brod - Teslić in Donji Vakuf - Goranji Vakuf. Proga Lašva - Dolac naj bi normalizirali, medtem ko bi od Dolca do Jajce in Drvara ostala ožkotinska proga. Drvar pa bi povežali z uskno železnico po novi normalnotinski progi s priključkom pri Bistani. Nekaj bi opustili, sedanjega ožkotinske zveze Drvar - Lašva - Kaldira. Ožkotinska zveza od proge Jajce - Drvar proti severu bi ostala s tem, da bi zadnji del te proge od Sanskega mosta do Prijedorja normalizirali. Po drugi strani bi normalizacija proge Lašva - Dolac omogočila končno demontiranje ožkotinske proge Srijajevac - Zenica, ki bi se vzpostavila po bližnjem tirno progo. Naposled bi opustili ožkotinsko progo od Dubrovnika (Uskoplja) do Zelenike v Boki Kotorski. do

Treba je poiskati ustrezen način delitve deviz za uvoz

Na žalost je bila razprava o delitvi deviz pri Svetu za organizacijo in napredek trgovine Gospodarske zbornice SR Slovenije nekoliko pozna, Poslovni ljudje so med seboj izvolili delovno predsedstvo, ki je skušalo nadaljevati vodenje sestanka.

po načelu ustvarjenega narodnega dohodka porazdeli po družnicam Jugobanke v posameznih republikah, te pa naj pokličejo zainteresirana

predlaganem načinu bodo za beležila izpadek pri dohodkih le transportna podjetja (JŽ in JAT) ter nekateri beograjski hoteli.

A black and white photograph of a church with a tall, slender steeple and a cross on top. The church is partially obscured by dense foliage and trees in the foreground. The background shows a hillside with more trees and a small building visible in the distance.

RAZVALINE SALESKEGA GRADU IZ XII. STOLETJA

Osebna odgovornost v okviru kolektivnega odločanja

Menim da je tako zastavljeno vraćanje o osebnj odgovornosti edini realni temelj ne je za razpravu, ampak tudi za politično akcijo. Ce imamo primere posameznikov, ki lahko odločajo kljub neznanju in nesposobnosti, potem pomeni, da se lahko dalj sile vzdržujejo samo tam, kjer so subjektivne sile v organih upravljanja šibke. Praksa nam dovolj zgornovo pove, da imamo primere diktriranja, slabo pretehtanih odločitev, samovolje, kriminala in drugih škodljivih posledic najpogostejše tam, kjer ni za objektivni pogoj. Posamezniki

pravilu uveljavljajo v pogojih nerazvite demokratičnosti, kjer ni kolektivnega preverjanja in odočnanja, ne glede na to, ali nastopajo izrazito posamično ali pa kot nosilci interesov določenih skupin.

Ločitev samoupravljanja kot najuspešnejše družbene kontrole od osebne odgovornosti posameznikov nam lahko razodeva samo v izmiselnih subjektivističnih kriterijih in oblik. Samoupravljanje v pogojih razvite, demokratične družbe kot lahko likvidirane nezrele ambicije posameznikov, prav tako kot lahko Sele v tem okviru pridejo zdrave ambicije do svoje polne veljave. Če se torej borimo za večjo osebno pobudo in hkrati tudi odgovornost posameznikov, potem moramo v konkretni akciji vselej in povsod uveljavljati socialistično demokracijo, neposredno demokracijo, ki se sestavlja iz družbenih komisij, ki bi imele napol drug druge napol statistični značaj bi neme-

nilo slabiti vlogo samoupravnih družbenih organizmov. Družbeno samoupravljanje je ravno praksa, ki lahko sama od sebe selekcionira sposobno od nesposobnega, seveda, če bo to samoupravljanje, ki ga še marsikje dušijo predsodki in navade minulosti, zares shodilo s krepkimi koraki.

Ce si zastavimo vprašanje, koga za

na, in tako samoupravno
je (dejanska) socijalna demokra-
cija) tisti eden, realni okezi, za-
se porajajo in rušijo! Merila
terji o osebnih in kolektivnih odgo-
sti. Uporabljajo posebne metode,
oblike je lahko sila problematični,
je megljena je lahko postavka o
avljanju sposobnosti. Po kakšnih kri-
rijah se sposobnosti meri? Po ko-
prebranih skript, po pričevilih,
uspehih ali neuspehih v praksi?
bolj delikatnega ni kot aprioristi-
postavljati merila o sposobnosti.
Merila se lahko uveljavljajo samo v
posredni vsaki, sredi družben-
upravljanja. Vsaj v načelu. Ne more
namreč tudi mimo izjem. Posamežni
lahko presegajo svoje okolje za-
svoje izredne sposobnosti in ostan-
nerazumljivi. Vendar pa v današ-
družbi skorajda ni vse mogoče, da
morejo »geniji« ostajati večno neza-
v. Razumna, vendar tudi, je la-
določena stopnja solsk, izobze-
novni temelj za preverjanje spo-
sti. Toda, če je lahko veliksna raz-
med dvema absolutoma enaka-
kultete, kako velika je lahko šele n-
posameznim šolam! Preteklost, pa
ljude se sedanjost, nam kaže, da
daje vsakih odkritij pogosto izha-
iz šole življenja, ker je bila ta
popolna od uradne. Brez dvoma

Najpogostejše zamenjujejo sposobnosti in odgovornost s prerobstvom. Denimo, če nekdo ne razume, kaj po pravilu zahtevajo, se pritožuje, da mu ne postavljamo vprašanj, ali ni(s)o pri odločitvi treba videti(n) vnapirej?

Ne, vselej ni mogoče vsega videti vnapirej, ker je produkcijska praksa pogosto bolj zamotana in muhava kot sila, ki jo privede karmatski razprski zamisli. Oboje vodi k vseh za nas koristnim, če trdi posel, ki ni nihče, doslej docela obvladati. Tudi visoko razvite države ne, ki jih posamezniki na šim nespособnosti najraje stavljajo z vzgled, češ tam pa vse predvidijo in vse vnapirej vedo. Če omenimo samo celo stoletje težkih kriz in notranjih pretrsov razvitega kapitalizma, nam ni treba govoriti več dalje.

Res je, da nas to dejstvo ne opravičuje, da ne bi morali bolje poznati vseh protislovij in zakonitosti procesov. Toda, bistveno pri tem je, da moramo izhajati iz lastnih procesov in nasprotij, ki se porajajo iz naših tal. Nasa praksa nam kaže, da so mnoge odločitve bile pred leti povsem redu, v skladu s splošnim razvojem in potrebami. Nekateri pa menijo, da s današnjimi se ne jemlje več v današnjimi. Toda, pri odločitvah ni mogoče biti preok, saj nam je mogoče prehitevati tehnični napredek. Pogosto se lahko smotimo, pri ključnih odlo-

rektor neke tovarne, čija se žepa
čevala o fakulteti. Določeni drugi
ukrepi se lahko izkazuje kot škod-
de čih praksa ovirje. Vzemimo: ko
zavpili nad proizvajalci nafte in
hovimi milijardnimi investicijami
bi nam kdo danes pokazal, kako so
motorje poganjali z vodo?

Pretirano poudarjanje individu-
alnih odgovornosti prav lahko zavaja in
vrača h klishejem parlamentarne, s
karske demokracije, kjer je na
način treba najti grešnega kozla. V
pogojih take kozle prav pogosto iz-
ljuje. Toda zaradi tega, če so odst-
od polne blagajne preveč dolgorp-
ministra, se še ni treba veseliti, da
njenog naslednik krajše.

Nam prav gotovo ne gre za to, da
bilo pravno razmerje med posame-
nikom in družbenim premoženjem
kvaliteti ravni kot v buržoazni de-
bi. S tem, ko uveljavljamo druž-
lastnino in družbeno upravljanje,
različno poudarjamo, da gre za
gačno, kvalitetnejše razmerje. V te-
či pa se bistveno spreminja tudi
movanje osebnih odgovornosti. Ose-
initiative in sposobnost morata biti
vsakem primeru integralni del kole-
nega odločanja. V naših pogojih
večkrat menijo, da je kolektivno

malno pravno likvidacije nepravi-
ampak za globlji moralni po-
vpliva na oblikovanje osebnosti
meznika. Za takšen vpliv pa nar-
no gre, ne le za formalne pravne
prerisiljanja v kontrole. V
ocenjenju stvari, lahko reče-
je takšne vrste pritisk čedalje
ši, kot so čedalje redkejši posar-
ki lahko o vsem odločajo izjav-
mi.

Ne mislim zagovarjati tistih
meznikov, ki se, kot pravimo,
o bogu do brade, zdi se mi
kampanjska razprava o individual-
govornosti udarja mimo, ker se
metoda slobi in neizdelana in ka-
metodološki okvir zgrešen. Na te-
čutljivem terenu je treba ostati
kot kjerkoli drugje, dialektiki.
pravi, da je treba izhajati iz o-
ne stvarnosti, iz strpne ocene
razvojnih dosežkov in iz temel-
šojših splošnih zakonitosti raz-
bi ostajala fraza, če ne bi do-
za pametno razporeditev, združ-
ločitev in protiprotipostnosti
meznikov in likarskih skupin
uspešno dobojuje samo s krepi-
cijalistične demokracije in z klav-
zadnjih ostankov etatizma v gla-
katerih posameznikov in skupin

400 konjskih moči za ladijske električne centrale na tamperjih, ki jih bodo naše izdelavnice zgradile za Sovjetsko zvezo.

Tovarna celuloze v Sremski Mitrovici pred pričetkom obratovanja

V Sremski Mitrovici bo začel v aprilu obratovati največji industrijski objekt Sremske Mitrovice, tovarna celuloze in roto-papirja »Milan Stepanović - Matroze«, ki bo izdelala letno 30.000 ton celuloze, 20 tisoč ton roto-papirja in 10 tisoč ton drugih vrst papirja v približni vrednosti 11 milijard. Začetek obratovanja bo kombinat pričakal kadrevsko pripravljen, ker je kakih 220 kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev že vidjučenih v dveletno šolanje v specializiranih šolah za celulozo, in papir v Banjaluki in Vevčah, v drugih tovarnah te panoge pa se delavci industrijsko usposob-

V Sremski Mitrovici bo začel v aprilu obratovati največji industrijski objekt Srema — tovarna celuloze in roto papirja »Milan Stepanović — Matroza«, ki bo izdelala letno 30.000 ton celuloze, 20 tisoč ton roto-papirja in 10 tisoč ton drugih vrst papirja. Tovarna bo zaposlovala 11 milijard. Začetek obratovanja bo kombinat pričakala dobavo surovine, ki jo dobiva drevosko pripravljene, kar je kakih 220 kvalificiranih in višje, 20 kvalificiranih delavcev, že vključenih v dveletno šolanje v specializiranih šolah za celulozo, in papir v Banjaluki in Vevčah, v drugih tovarnah te panoge pa se delavci industrijsko usposob-

Ljajo.

»Carousel burlesque«, nočni lokal, katerega lastnik je bil Ruby in v katerem so prirejali predstave strip teasa

Novice

LJUBLJANA: predavanja o vzhodnonemški literaturi in gledališču — Danes, 2. aprila, bo ob 7. zvečer v dvorani Društva slovenskih književnikov v Tormiščevi 12 predaval dr. Manfred Jähnichen, docent na Humboldtovi univerzi v Berlinu in prevajalec iz slovenščine, o vzhodnonemški literaturi in gledališču.

LJUBLJANA: Jugoslovanske pionirske igre — Pod geslom "V tehnično kulturo mladine se bodo Jugoslovanske pionirske igre pri nas ta mesec manifestirale z vrsto tekmovalnih po društvi in občinah. Mimo tekmovalnih pionir-jev-modelarjev z raznih področij tehnike, foto in kino, amaterjev ter radiotehnikov so na sporedu še številna srečanja, ki so jih razpisali okrajni odbori Jugoslovanskih pionirskih iger. Tako bo v Celju 15. aprila zaključeno nagradno tekmovalno »Estetsko oblikovanje tehničnih proizvodov in likovne forme s tehnično tematiko«. V Ljubljani so že tekmovali z izdelovanjem likovnih proizvodov tehnične vsebine, 1. maja pa bodo končali s tekmovaljem na temo »Sodobni modeli, makete in učila za tehnično vzgojo«. Ponekod prirejajo tudi razstave pionirskih tehničnih izdelkov.

LJUBLJANA: uspešen seminar za harmonikarje — Okrajna Zveza kulturno prosvetnih organizacij in Zavod za prosvetno-pedagoško službo Ljubljana sta 30. in 31. marca organizirala dvodnevni seminar za učitelje harmonike in dirigente harmonikarskih orkestrów. Siroko zastavljen seminar je bil vsekakor uspešen: prišli so slušatelji iz vseh krajev Slovenije, s Hrvaške in drugod, pa tudi iz Trsta. Predavala sta pa W. Münch iz Nürnberga (nekdanji svetovni harmonikarski prvak, ki bo junija spet v Jugoslaviji in bo nastopil tudi za našo RTV), in sicer o sodobnih metodah individualnega pouka harmonike, ter J. Kušar o splošno organizacijskih problemih harmonikarske dejavnosti. Med zaključki seminarja je bil tudi sklop, da se morajo naši harmonikarji intenzivneje povezati z mednarodno harmonikarsko federacijo. — Se ena »harmonikarska« novica: Bojan Adamič je napisal novo harmonikarsko skladbo za šentvitski orkester.

CELJE: nova premiera — Slovensko ljudsko gledališče Celje bo v petek, 3. aprila, ob 19.30 nastopilo z novo premiero, in sicer z grotesko »Sem pa tja« umrlega avstrijskega dramatika Odoona von Horvátha. Grotesko je režiral Juro Kislinger, nastopa pa ves ansambel.

MURSKA SOBOTA: gojitev gledališke tradicije na gimnaziji — Soboška gimnazija sodi med šole, v katerih ima tradicija kulturnega delovanja dijakov globoke korenine. Dobro naščitirana odrska dela so na primer postala že obveznost in nenapisano pravilo za vse dijakke zadnjega letnika pred zaključkom šolskega leta. Tudi letos so četrtošolci pod vodstvom profesorja Vladimira Sagadina nastudirali dramsko delo, in sicer Frimbergerjevo komedijo »Kukavica«. Z delom nameravajo gostovati tudi drugod.

TRST: koncerti Glasbene matice — Včeraj so se vrnili s turneje člani komornega orkestra in solisti Glasbene matice iz Trsta. Bili so na petdnevem gostovanju na Reki in v Dubrovniku. Pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra so imeli dva koncertna nastopa z deli Bacha, Brittna, Vivaldija in Mozarta. Prihodnji soboto in nedeljo bo komorni orkester Glasbene matice iz Trsta nastopil z istim koncertnim programom na ljubljanski RTV, v Velenju in Kranju.

VIDEM: gostovanje ljubljanskega orkestra — Sinoči je nastopil v avditoriju glasbene zavoda »Zanona« v Vidmu orkester glasbene akademije iz Ljubljane pod vodstvom dirigenta Uroša Prevorseja.

BEograd: umrl je prof. dr. Geza Bata — Včeraj je v Beogradu po krajši bolezni umrl izredni profesor gradbeno fakultete in predsednik komisije za vodno gospodarstvo pri zveznem svetu za koordinacijo znanstvenih raziskovanj dr. Geza Bata. Ime pokojnika, ki je bil rojen 1920 v Kanjižu, je neoljubivo povezano z izgradnjo naših največjih vodnogospodarskih, hidroelektričnih in hidroenergetskih sistemov.

BEograd: odmev na sociološko anketo »Naših razgledov« — V 3. številki revije »Gledišča«, ki obravnava družbeno kritiko in teorijo, seznajamo Viktor Planinšek bralce z anketo »Naših razgledov« o problemih sociologije. To anketo o vlogi, mestu, problemih in nalogah sociologije pri nas, na katero se je odzvalo 19 avtorjev, ocenjuje pisec kot zelo uspešno, ki se posebno zaradi aktualnosti obdelane problematike.

BEograd: koprodukcija založnikov — Predstavniki osemnih založniških podjetij, združenih v tako imenovani »Jugoslovanski koprodukcijski skupini«, so imeli v Beogradu sestanke, na katerem so potrdili program tiskanja skupnih knjižnih izdaj za leto 1965. Ta skupina, ki jo sestavljajo »Savremena škola« iz Beograda, »Naša djeca« in »Školska knjiga« iz Zagreba, »Mladinska knjiga« iz Ljubljane, »Kočo Racine« in »Prosvetno delo« iz Skopja, »Porume« iz Novega Sada in »Rilindija« iz Prištine, bo letos izdala 46 knjig, namenjenih otrokom in mladini, v nakladi okrog milijon primerkov. Mimo drugih izdaj bo letos in prihodnje leto založila tudi štiri izredno lepo opremljene publikacije, med njimi Franceta Planine in sodelavcev knjigo »Jugoslavija, naša domovina«.

BEograd: naši filmi v Latinski Ameriki — Mehški časopis so objavili zelo pohvalne ocene o jugoslovanskem filmu »Osem vrst«, ki ga sedaj vrtno v glavnem mestu te države. V Argentini pa istočasno prikazuje naš igrani film »Izgubljeni svinčnik« in štiri dela iz zagrebškega studia za risani film. Tudi te filme so argentinski kritiki zelo dobro ocenili.

BEograd: spominška komemoracija — Studentje in profesorji beogradske Akademije likovnih umetnosti so položili venec na grob nedavno umrlega umetnika in revolucionarja Djordja Andrejevića Kuna. Tej komemorativni slovesnosti, prirejeni na dan 60. obletnice rojstva tega umetnika, je prisostvovalo veliko občinstva. V imenu Zveze studentov Akademije likovnih umetnosti je govoril Kunev učenec Božidar Kovačević.

ZAGREB: prva številka revije »Studio« — V založbi časopisno založniškega podjetja Vjesnik bo začela 3. aprila izhajati revija »Studio«, ki bo namenjena predvsem televizijskim in radijskim naročnikom. Izhajala bo tedensko vsak petek.

REKA: dramatizacija romana — Založba »Otokar Keršovani« na Reki in uprava reškega Narodnega gledališča »Ivan Zajec« sta te dni sklenili, da bosta vsako leto dramatizirali enega izmed romanov, nagradjenec »Telegramov« natečaja. O delu, ki bo prvo na vrsti, bo se odločil strokovni gledališki kolegij. Izvedbo bo sofinancirala tudi založba. To bo prvi poskus neposredne dramatizacije proznega dela, izbranega po natečaju v tisku.

SARAJEVO: »Orest« Jovana Hristića — Ansambel Hrvatskega narodnega gledališča je na V. festivalu malih odrov Jugoslavije prikazal dramo »Orest« mladega pisca Jovana Hristića. Drama je bila napisana kot radijska igra. Prvič so jo izvajali marca 1961. leta na programu RTV Beograd v režiji Mire Tralović. Istega leta je bil »Orest« nagrajen s Sterijino nagrado in sprejet v programe radijskih postaj Berlin, Hamburg, Zürich in Helsinki. Prirejen je bil tudi za izvajanje na gledališkem odru. Hrvatsko narodno gledališče ga sedaj daje v režiji Georgija Para, glasbeno spremljavo pa je napisal Miljenko Prohaska.

TITOGRAD: prva številka »Prakse« — V založbi titogradskega časopisno založniškega podjetja »Grafični zavod« je izšla prva številka »Prakse«, revije za družbeno vprašanje. Mimo drugega prinaša revija prispevke sekretarja CK ZK Crne gore Đoke Pajkovića, ki piše o vlogi komunistov pri razvijanju socialističnih družbeno ekonomskih odnosov, ter prispevek organizacijskega sekretarja CK ZK Crne gore Draga Stojčevića, ki obravnava nekatere oblike dušenja kritike.

PARIZ: kraja dragocenih podob — V majhnem galerijo poleg pariškega Place L'Etoile so vdrli tatovi in odnesli štiri najdragocenejša olja. Izbrali so Viaminkovo tložitje, ki je samo vredno deset milijonov dinarjev, po enega Utrila in Renoira ter še enega Viaminko.

ATENE: razstava bizantinske umetnosti — Včeraj so v Atenah odprli razstavo bizantinske umetnosti, na kateri mnogo Grčije sodeluje s svojimi ekspoziti še 17 držav, med njimi tudi Jugoslavija. Jugoslovani smo poslali na to razstavo 14 ekspozitov iz naših srednjeveških samostanov in cerkva. Na razstavi, ki je razdeljena v tri kategorije, slikarstvo, kiparstvo in miniaturna umetnostna dela, je zbranih več kot 1300 umetniških del, izpoceljenih iz 64 muzejev, 18 knjižnic, prav toliko zasebnih zbirk ter 37 cerkev in samostanov. Razstava bo odprta do 15. junija.

PRAKTIČNO NAJ BO TUDI LEPO — Pogled na razstavo uporabne umetnosti, ki je odprta v ljubljanski mestni galeriji.

Kaj je z našim pantomimskim teatrom?

Se enkrat o gostovanju Giselle Tolle v Ljubljani

Kolikor je za nas gostovanje francoske pantomimice Giselle Tolle v Mestnem gledališču ljubljanskem nad vse ugodno presenečenje in umetniško doživetje, toliko je hkrati ponovno naceo staro vprašanje, ki je pri nas, kot se zdi, neresljivo: kdaj bomo dobili svoje pantomimsko gledališče?

Pri nas se nekateri že nekaj let prizadevajo, da bi se uveljavilo pantomimsko gledališče, vendar je zaenkrat vse ostalo le pri začetku. Po kazalo se je, da imamo nekaj izvrstnih igralcev — mimov. Le-ti so nastopali kot gostje na številnih naših gledališčih in pred televizijskimi kamerami, združeno ali posamično so se precej prizadevali, da bi končno tudi v naših okvirih ustanovili pantomimski teater — in vendar je vse zastalo pri problemu gmotnih sredstev. Tega smo se vnovič spomnili spričo gostovanja francoske umetnice in s takšno lamentacijo moramo tudi začeti ta zapis o predstavi gostje.

Predvsem pozdravljam pobudo Mestnega gledališča ljubljanskega, da je omogočilo pred našo publiko nastop umetnika pantomime. Dolgo je namreč že tega, kar sta gostovala po Jugoslaviji Marcel Marceau in pred njim Barrault. Gledališka dvorana ni bila povsem razprodana, vendar so gledalci zelo spontano in večkrat pri odprtem odru med posameznimi točkami ter na koncu predstave pozdravljali umetnico. Prav ta spontani sprejem je v vrsti naših domačih izkušenj se en dokaz več, da naše gledališko občinstvo ljubi pantomimo.

VEČJE INDUSTRIJSKO PODJETJE V LJUBLJANI

sprejme

dve saldakontistki

z ekonomsko srednjo šolo.

Ponudbe pošljite v oglasni oddelek »DELO« pod »Vestnost«. 2800

Časopisno podjetje »DELO, podružnica Novo mesto

sprejme

1. VESTNEGA RAZNAŠALCA

2. KOLPORTERJA za kiosk

3. POVERJENIKE za pridobivanje novih naročnikov (primerno za dijake)

ZASLUZEK ZA NAVEDENA MESTA JE DOBER.

HARPER LEE UBITI OPONAŠAVCA

4. nadaljevanje

Ce bi rad, da bi te ubili, je dejal Jem Dillu, potem kar pojdi in potrkaj na prednja vrata. Do našega prvega vtorja je prišlo samo zato, ker je Dill staval v Jemom, in sicer Sivega duha zoper dva Toma Swifta, da Jem ne bo prišel dje kot do Radleyevih dvorišnih vrat. Jem dotlej še nikdar v življenju ni požrl izzivanja.

Premišljeval je o stvari tri dni. Mislim, da mu je bilo več do časti kot do glave, zakaj Dill je bil zlaška spravi v obup: »Bojiš se«, mu je rekel prvi dan. »Ne bojim se, samo spoštujem jih«, je rekel Jem. Naslednji dan je Dill prišel: »Tako se bojiš, da si ne bi upal stopiti niti s palcem na dvorišče.« Jem je rekel, da misli, da se ne boji, saj gre mimo Radleyeve hiše vsak dan, ko gre v šolo.

»A vedno tečeš,« sem pripomnila. Tretji dan je Dill zadel Jema v živo; rekel mu je, da v Meridianu ljudje vsekakor niso tako strahopetni kakor v Maycombu in da tako boječi ljudi kot v Maycombu sploh še ni videl.

To je zaleglo. Jem je šel do vogala, se tam ustavil, se naslonil na drog in opazoval dvo-

miško gledališče, da ga sprejema in podpira. To je hkrati tudi spodbuda v naših okvirih, da je treba pantomimi v okviru dela naših gledališč posvetiti precejšnjo pozornost. Še zlasti, ker imajo skoraj vsa večja evropska mesta (Milan, Praga, Vroclav, Stuttgart, Gdansk, Budimpešta, Moskva, da o Parizu sploh ne govorimo) svoja stalna ali začasna pantomimska gledališča, medtem ko ga pri nas nimamo, čeprav imamo nekaj zelo nadarjenih umetnikov pantomime, ki bi lahko — kot sem že dejal — uspešno nastopali.

Skratraj čas je, da afirmiramo ustvarjalce pantomime in pantomimsko gledališče, saj imamo na voljo potencialne sile, razen tega pa si to talnega gledališča brez pantomime kot ene najstarejših umetnosti, ki se je dandanes prerodila v smislu najmodernejšega gledališkega izraza, sploh ne moremo zamisliti.

Nastop Giselle Tolle je bil za nas zelo zanimiv. Umetnica je nedvomno ena izmed najperspektivnejših učenk Decrouxa in Marcela Marceauja. V mimični razčlenitvi posameznih situacij in v fragmentih je bila tehnično vrtnoza, da ji ni kaj oditi. Pripombe na račun njenega mišnja bi imel takrat, kadar je tehnika postavila pred vsebino, kadar je bilo torej očitno, da bolj pazi na to, kako podaja, kot kaj podaja. Prav tu so razločki, o katerih velja govoriti.

V posameznih točkah svojega programa je bila gostja nekomunikativna. Zakaj se je to dogajalo? Mislim, da je tičal temeljni nesporazum, ki je lebel med nami in umetnico, v temah, ki jih je uvrstila v svoj program. Če je zares eden izmed bistvenih problemov pantomimskega izraza, da poskuša rešiti problem fiktivnega sveta, potem je prva in temeljna poteza pri razvozlavljanju teh vprašanj napraviti vidno točko, ki živi v svetu vizije, fantazije in hotenja v nevidni in na videz neoprijemljivi obliki. Vrsto določenih pojmov je treba konkretizirati v sistemu detajlov, ki povezani v celoto imaginacijsko odkrivajo nov svet. Tu gre predvsem za veliko minucioznost in za izbor samih nadrobnosti.

Enako nevarno je kopčenje po drobnoti kot uporaba konvencionalnih kretanj in simbolov, ki ne izvirajo iz konkretnih položajev. Če na nezahtojno razčlenjen simbol navežemo še drugega in tretjega, smo sicer lahko zadovoljni z artističnimi rešitvami, vendar pa nam ni jasen resnični pomen giba, ki terja — kolikor je sam po sebi poetično gradivo — hkrati tudi identifikacijo. Pantomimik ima na voljo samo svoje telo, zato se v spoporu more in mora izpostaviti z realnimi od predmeta do bitja. Kadar si ne prizadeva, da bi s tem prerasel sam sebe, se znajde naenkrat na tleh izključne umetnosti, ki jo resda lahko dobro pozna, vendar se, ker ga ne navdušuje problem, ker ga ne prežarja vzmemjenje in ker ga ne vodi drama, kot je dejal Marceau, približuje plesu. Tako je bilo tudi z Giselle Tolle. Posamezne poteze, ki vodijo do groteske, in sicer, da je znala svobodno in sproščeno v kretanju reducirati kontrastno gesto in razkrivati v svojem mimu simbolične pomenke. Če na kratko povzamemo, bi dejali, da ima vse dispozičije za mnogovrstno zapleteno delo pri reševanju mimičnih nalog in da se v njenem delu evidentno kaže vpliv najboljših francoskih učiteljev.

Za nas bi bilo zanimivo, da bi videli Giselle Tolle tudi njenih posebnih razvojnih fazah. Prepričani smo, da ji bodo jugoslovanska gledališča zmeraj odprta, saj je osvojila naše simpatije.

Pojasnilo

V včerajšnji številki smo si tudi na naši strani privoščili med novostmi nekaj prozoprijskih — potegavskih — bralci so gotovo uganili vse, a jih vseeno pojasnjujem. Novica o slovesnosti na filozofski fakulteti ni resnična, kajti tistih velikanskih sredstev, ki smo jih omenjali, ni bilo, niti ni nič resnice v besedah o pedagoškem institutu, pa tudi govorjenje o uspešnem izvajanju šolske reforme bi marsikdo šel za apriličje. K drugemu izdajajo Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slovenski izmišljeni novici, o tem pa pred Figovcem voliki promenačni koncert, je treba reči, da je čisto zlagana: Bojan Adamič sinoči ni nastopil z mileničsko godbo; pa tudi letno prizorišče v Križankah še nima strehe. Tretja naša raca je pohvalna alič ljubljanskim založbi: slovske izdaje Slovenskega slo

Igranje za denar

Nedavni žalostni dogodek v našem mestu, ko je delavec sodelavca v sestančnici zabodel do smrti, ima, kot kaže, začetek v igri za denar. Šlo je kar za tisočake, zaradi katerih je prišlo do spora oziroma do več sporov, dokler se eden takih ni končal s smrtjo mladega človeka.

Poročila sodnikov za prekrške v več občinah navajajo, da se igranje za denar, pogosto za velike vsote, razrašča. So posamezniki, ki zanemarljivo delo in se predvsem posvečajo lovu na denar pri najrazličnejših igrah. Na tak pot so med drugimi opozorili v črnomaljski občini, predvsem v Črnomlju samem, igranje za denar pa je pogosto tudi v Metliki in drugih krajih. Najpogostejše igra v gostinskih lokalih. In ker igralci vedo, da je prepovedano igranje za denar, ponavadi skrivajo denar pod mizo ali pod prtom, večkrat pa kar v žepih. Po navadi so igralci tisti, ki grede zadnji iz lokala, v nemalo primerih pa je lokal odprti do konca obratovanja časa samo zaradi njih.

Na sejah občinskih skupščin, na katerih so obravnavali poročila sodnikov za prekrške, je bilo slišati enotno zahtevo, da se igranje za denar v kakekoli obliki v javnih lokalih prepoveda. Pa tudi sicer je treba strogo nadzirati in preprečiti igranje za denar povsod, ne le v gostinskih lokalih, ampak tudi na kmetovih, učiteljskih in drugih krajih. (R)

Vzgojitelji nimajo primerne izobrazbe

Razgovor s predstavnikom Društva defektologov Slovenije dr. B. Skabernem

Stanje v zavodih, kjer prevzajajo delinkventno mladino, je vse prej kot pohvalno. Odnosi med vzgojitelji in gojenici so marsikje za današnji čas nesprejemljivi, na splošno se vsiljuje misel, da je skrb za mladino, ki je zašla na kriva pota, le stvar nekaterih posameznikov. Le malo se z delinkventno mladino ukvarja mladinska organizacija, kaj malo je storjenega tudi za preprečevanje kriminalitete mladini.

Dr. BRONISLAV SKABERNE

Mladolotne delinkvente prevzajajo v prehodnem mladinskem domu v Ljubljani, v Smledniku, Veržuju, Logatcu, Slivnici, Višnji gori in Radečah. Na vprašanja o razmerah in problemih v vzgojnih zavodih za zanemarljivo mladino je odgovoril predsednik sekcije vzgojiteljev neprilagojene mladine Društva defektologov Slovenije dr. Bronislav Skaberni.

— Kaj je osnovni razlog za slabo stanje v zavodih za prevzgojo mladine?

— Osnovni razlog za takšno stanje je neprimeren lokacija zavodov. Zavodi so odmaknjeni od industrijskih in kulturnih središč, vzgojno in učno osebo pa nimajo nobene možnosti rekreacije in sprostitve. Zato ni čudno, da vsi sivi svoje osebne napetosti

prenašajo na zavod, včasih je to celo povod za beg mladini iz zavoda.

— Kaj menite o diferenciaciji mladine v zavodih?

— To je drugi veliki problem zavodov. Mladina v zavodih in niti zavodi niso dovolj oziroma sploh niso diferencirani. Le zavodi za mladino do 15. leta so diferencirani, vsi drugi pa ne. Diferencirana sta le fantovski zavod v Logatcu in dekliški v Višnji gori. Sodišča in skrbstveni organi pogosto oddajajo mladolotne v zavode, ki za njih niso primerne, ker so psihološko ali kakšno drugače primadilni. Izven zavoda jih ne morejo pustiti, ker so tako ali drugače družbi nevarni, v zavodu pa kvarno vplivajo in otežujejo vzgojni proces.

— Kje naj bi bili zavodi za neprilagojeno mladino?

— Nujno je potreben zavod na periferiji Ljubljane. V takem lociranem zavodu bi bile lahko ustanovljene pol svobodne skupine; to se pravi, da bi prihajajoči gojenici imeli v prostem času, medtem ko bi bili lahko zaposleni v gospodarskih organizacijah. Prve take poskuse smo že naredili v Slivnici in v Kamniku, koder je 12 fantov iz zavoda vključenih v kmetijske gospodarske organizacije.

Ljubljanski okraj v sedemletnem planu določa graditev takega zavoda v okolici Ljubljane, čakamo, da bo okrajna skupščina Ljubljano ustanovila komisijo, ki bo postavila program za idejni projekt in poskrbel za načrte zavoda.

— Kako naj bi bil tak zavod?

— So prav vsi domovi primerni za mladino?

— Republiški sekretariat za šolstvo pripravlja verifikacijo zavodov. Verjetno kakšen izmed zavodov ne bo izpolnjeval vseh zahtev in bo ukinjen. S tem pa bo storjena nepopravljiva škoda, saj je prišlo na zavode zelo malo mladih, ki bi jih bilo treba usposobiti za delo. Kljub visokim stroškom strokovne Možna pa je še druga nevarnost, namreč, da bodo oškodovane v domovih še večje. Brž ko bodo prešli zavodi na samostojno financiranje in bo treba iz oškodovane plačevati tudi vzgojno osebo, bodo stroški znatno višji. Zanimajo tudi stroške za vzgojno osebo vseh zavodov, razen zavoda v Planini, okrajne skupščine.

Bil je 1. april...

Bralcom, ki v večeršnjih številki niso odkrili vseh naših pravočrtnih potegavščin na raznih straneh in v različnih izdajah »Delca«, moramo priznati:

1. Z brezplačno poskusnjo vin naših vinogradniških posestev ni bilo nič.
2. Nebotičnih Metalke upamo — stoji pokonci.
3. Z izredno pošiljko fiatov 1300 ne bo nič.
4. Dick Chamberlain, sloviti dr. Kildare, bo morda kdaj drugič prišel v Ljubljano.
5. Občina Ljubljana-Center ne bo gradila osnovne šole za Bežigradom.
6. Na Grünlandu je mir. Dravnega udara ni bilo.

A. BIZAJ

„Poskušal sem, pa mi ni nikoli uspelo“

Zgodba mladega človeka, ki je, zapostavljen v družbi, zašel na kriva pota

Mladiš polnoletnik Edvard P. je v štirih letih zagrešil več kaznivih dejanj, zaradi česar sedaj prestaja že četrto zaporno kazen. Prav to dejstvo je narekovalo strokovnemu osebju kazenskega pobojaševalnega doma Dob, da je skušalo podrobneje analizirati okolje, v katerem je Edvard P. živel, in ugotoviti vzroke, ki so ga privedli na kriva pota. Zato so pričeli sodo, vso dokumentacijo o kaznivih in socialno anketno, ki jo je dostavil zanj občinski organ za socialno varstvo, in povzeli njegovo življenjsko zgodbo.

Edvard P. je med drugim povedal: »Vedno sem želel biti tak, kot so drugi fantje, želel sem delati in se osamosvojiti, toda govorna napaka mi tega ne dopuščala (ko je bil 6 let star, je padel in od tedaj ima hudo govorno napako). Starši so po svojih možnostih skrbeli zame. Ker pa je bilo v naši delavski družini dvajset otrok, samo očeta plača ni zadostala za ohranjanje. Velikokrat smo bili lačni. V šolo sem rad hodil, čeprav sem se težko učil. Kadar so mi sodelci zaradi »celjanja« preveč nagajali, sem izostajal od potika. Končal sem samo tri razrede osnovne šole. Zaradi slabih gnotnih razmer in pomanjkljive izobrazbe se nisem učil za kak poklic. Že z desetimi leti sem šel za pastirja. Od tedaj dalje sem se preživljal pretežno sam. Večkrat sem delal samo za hrano in obleko. Vrstniki so me ob vsaki priložnosti zasmejavali in tudi doma sem se počutil manj

vrednega in odrinjenega. Vse to mi je tako grenilo življenje in me ježilo, da sem se domačinom maščeval s tem, da sem jim kaj izmaknil. Ko so starši zvedeli za to, so bili zelo hudi. Kljub svarilom sem ne kradel. Petim ljudem sem ukradel skupaj kakih 100.000 din. Tedaj sem bil prvič obsojen na leto dni zapora. Po prestani kazni sem se vrnil domov, in ker nisem dobil druge zaposlitve, sem hodil na dnino. Kmalu sem bil zadolžen, tistim spet obsojen, tokrat na 6 mesecev zapora; kazen sem v celoti prestal. Tedaj sem sklenil, da ne bom nikoli več kradel, zato sem si še bolj težko redne zaposlitve. Toda spet sem se moral zadovoljiti le s priložnostnim zaslužkom.

Doma mi niso mogli pomagati. Da bi si kaj več prislužil, sem za nagrado 70.000 din vodil čez mejo osam ljudi, dobili so me in obsojili do dveh dni zapora. Po treh mesecih sem bil amnestiran. V dosedanjih okoliščinah in brez vsestranske pomoči pristojnih občinskih organov ni uspelo. Kaj naj bi storili, da bi se mogel vrniti v družbo? Med prestajanjem kazni so mu dali tako delovno mesto, na katerem se bo glede na svoje možnosti lahko priučil v ustreznem poklicu, ter ga vključili v splošno izobraževanje. Poleg tega ga vzgojno usmerjajo in priporočajo, da se bo v kakšno delovno mesto vključil. Tudi osvetošega ga, da bi v svojem okolju kljub govornim napakam enakovreden član družbene skupnosti. Socialna služba v zavodu pa proučuje vse možnosti za ureditev in pripravo okolja, v katero se bo vrnil, in bo o tem obvestil tudi občinski socialni službo. Občinskemu sodbo za pomoč odpuščenim obojenecem pa bo dom pred odpuščanjem predlagal priporočila, kakšna naj bo pomoč, ki jo bo Edvard potreboval po odpuščanju. Odbor za pomoč odpuščenim obojenecem pa bo uspešno rešil ta problem, če bo že prej poslal podjetje, ki ga bo po odpuščanju sprejelo v službo, in če mu bo na delovnem mestu poslal primerne svetovalec, ki mu bo pomagal. Če pa bi mu bilo okoliš, v katerem je živel, še bolj neprijetno, bi ga pred odpuščanjem poslal v kakšno delovno mesto, ki bi mu bilo bolj prijetno. Vse to je negativno vplivalo na razvoj njegove osebnosti, trpel je zaradi občutka manjvrednosti. Njegova težnja po osamosvojitvi, ki jo je imel, je bila preveč velika, o čem je priča o tem, da ima voljo opustiti protidružbeno delovanje in se preživljal s poštenim delom, le da mu to ni uspelo.

Gospodinja je možu in trem otrokom. Na dežel. z. l. je bilo tako drago, mož je hodil v službo in s skrbnim varčevanjem sta si prihranila nekaj denarja, za hišo, kjer bi imeli vsi skupaj lep dom. Potem pa se je v njej zganilo. Sama ni vedela kaj. Morda ji je bilo dovolj varčevanja, morda dovolj ubijanja z otroki, ali pa se je na lepem zahtelo bolj vsega in lažjega življenja. Našla je ljudi, ki so ji verjeli na besedo in ji izročali denar. Toda kakoli so zaman, da jim ga bo vrnila. Toda osleparila ni samo druge, ampak tudi sebe — za štiri leta prostosti. In drugič spet za nekaj mesecev. Potem pa je sklenila, da si bo poskušala službo. Zdan ji imela več otrok ne moža, ki je že prvič odšel od nje. Prejšnjega življenja ni bilo več. Imela pa je le nekaj mesecev starega sina. Ta jo je priklenil nase. Zaradi njega si je zueela službo, kjer bi delala osem ur, preostali čas pa bi preživljala skupaj z otrokom. S tistim prejšnjim, nepravim življenjem je hotela končati, oditi v drug kraj in se izmuzniti družini, ki jo je poegnala v brezdelež, pljucka in brezcilnost. Zdan je bil tu otrok. Ni se stara, lahko bi se se uje, se posebno, ker je dobila novi dom pri svojih sorodnikih. Toda denarja ni bilo, od neseja pa je morala živeti. Povpraševala je tu, poškala sam. »A osem ur? V tovarni? Ne, nimamo. Če hočete za gospodinjstvo pomočnico?« Vedno je silila samo — gospodinjstva pomočnica. To je pomenilo, naj se odreče otroku. Sprva ni hotela, potem pa je vendarle sprejela službo, ki si ji je želela. Za otroka je dobila rejnika. Iz svoje nove službe, ki je bila daleč od njega, je večkrat pošiljala zanj denar in pisma, v katerih so okorno zarisanе črke vpraševale, kako je sinu. Rejnik je plačevala, toda ta se je večala z otrokovo rastjo, hitreje kot njen zaslužek. Potem se je zgodilo znova. Izmaknila je to, izmaknila ono in skrivaj prodala. Dober sklep se je razblinil v nič in tretjič si je naložila kazen. Zdan ima poklic, ki si ga je pridobila med prestajanjem kazni. Kmalu bo spet znan. Ljudje so poskrbeli, da bo sedaj lahko delala v tovarni in živila s svojim otrokom. Rada bi si uredila svoje življenje, samo da ne bo več gospodinjstva pomočnica. Ali bo res tako? Ali ji bo dovolj pomagali novi sodelavci? Bo našla prijatelje med ljudmi, ki poznajo umirjeno, urejeno življenje. O tem se sama ne vprašuje, o tem se sama razmišlja. Ali pa ne bodo morda ljudje prišli iz nje, neapisno znanje, ki jo bo znova potopilo na splošno pot k starim znanjem, ki nič ne vprašujejo, ničesar ne obsojajo, vse razumejo in znova velikodušno ponudijo prostor ob sebi.

V. KUHA

Naš razgovor

Murskosoboški statut na situ volivcev

Razprave v delovnih organizacijah so bile preozke in premalo konkretne

V soboški občini je blizu dvajsetstotno volivcev v javni razpravi usmerjalo delo občinske komisije za sestavo statuta. Spreminjalnih predlogov je bilo nič, kolikor, vendar je večina zahtev in želja temeljela na ožjih materialnih problemih. Najbolj je prišlo do izraza uveljavljanje materialnih jamstev za družbene službe, zlasti zahteva po takih določilih, ki bi konkretno obravnavala smer razvoja in dejavnosti raznih kulturnih, telesnovzgojnih in drugih institucij ter društev. Na vprašanje, kako so ustregli tej in drugim nalogam v dokončno oblikovanem osnutku statuta soboške občine odgovarja MARTIN VINCEC, član občinske komisije za sestavo statuta.

— Tretji popravljeni osnutek statuta je doživel korenite spremembe domala v vseh poglavjih. To velja zlasti za področje družbenih služb in za določila o prebivalcih, madžarske narodnosti. Glede določil, ki veljajo za prebivalce narodnostno mešanega območja, smo med drugim upoštevali tudi mnenje volivcev, da je treba nekatera povsem slovenska naselja izločiti z dvojezičnega območja, kar smo deloma že popravili. Povsem smo precizirali tudi določila o enakopravnosti jezikov. Spreminjalnih predlogov, ki zadevajo družbene

službe, pa je bilo toliko, da smo se lahko odločili za edino možno pot: statut vsebuje le osnovne in druge pogoje o delovanju družbenih služb, medtem ko smo same oblike, prek katerih se te dejavnosti odvijajo, prepustili ustanovitelj, ki bo s posebnimi sklepi usklajeval in določal njihovo delotok.

— Katera določila osnutka statuta so našla v javni razpravi pri volivcih na najbolj kritičen odmev?

— To so nedvomno določila o šolstvu, kmetijstvu in določila o krajevnih skupnostih. Volivci so imeli največ

pripomb v zvezi z ustanavljanjem in ukinitvijo šol in področnih oddelkov. Posebej so poudarjali, naj bi v šolskih okolišjih odločali starši neposredno, načeli pa so tudi vprašanje, kako uresničiti zadnji različnih pogojev in neurejenih komunikacij določilo o povračilu stroškov za prevoze otrok. Za predloga, naj bi otrokom, ki nimajo možnosti prevoza zagotovili nadomestilo v drugi obliki, nismo mogli upoštevati zaradi obsega tega problema. K določilom o kmetijstvu pa je bil največ želja, naj bi družbeni in zasebni sektor izenačili zlasti glede dajatev.

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

V jutrišnji številki bomo objavili drugo iz serije reportaž »Naše komune — pod drobnogledom«. To pot bo govora o perečih problemih iz Celja. Med drugim boste lahko brali razgovor s predsednikom občinske skupščine Marjanom Učakarjem, o težavah v »Metki«, celjske vovcirke« v besedi in karikaturi ter še marsikaj zanimivega.

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

MARTIN VINCEC

pripomb v zvezi z ustanavljanjem in ukinitvijo šol in področnih oddelkov. Posebej so poudarjali, naj bi v šolskih okolišjih odločali starši neposredno, načeli pa so tudi vprašanje, kako uresničiti zadnji različnih pogojev in neurejenih komunikacij določilo o povračilu stroškov za prevoze otrok. Za predloga, naj bi otrokom, ki nimajo možnosti prevoza zagotovili nadomestilo v drugi obliki, nismo mogli upoštevati zaradi obsega tega problema. K določilom o kmetijstvu pa je bil največ želja, naj bi družbeni in zasebni sektor izenačili zlasti glede dajatev.

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

— Ponekod so bila različna tudi stališča volivcev glede

Henrik Fišer obsojen, ker je oropal človeka

č en = poslovni
pis = uspeh

dr. Pečenkov, ki se je v bolnišnici tako vneto
rudila zanj in ji lajšala trpljenje. — Srčna hvala
tudi strežnemu osebju na interni kliniki v Ljubljani
za vso požrtvovalnost.
ZALUJOCI SIN SREČKO.

Vrtimo globus

ANKARA — Na cesti iz Hane proti Bonu v Turčiji je avto, poln potnikov, treščil v tovornjak, nato pa zgrmel na pobočju v 50 m globoko sotesko. Dvanajst ljudi je bilo mrtvih, prav toliko pa jih je dobilo hude telesne poškodbe.

PARIZ — Od sobote zjutraj do ponedeljka zvečer je bilo na francoskih cestah 95 smrtnih žrtev prometnih nesreč, v podatki še niso popolni nad 1300 ljudi pa ranjenih. Med enakimi prazniki lani — trajajo tri dni — so zahtevale prometne nesreče v Franciji 78 smrtnih žrtev, 2.777 potnikov pa je došlo hujše in lažje poškodbe.

SAJGON — V nekaj vaseh osrednjega dela Vietnama je ponovno izbruhnila epidemija kolere. Po poročilih AFP je bilo doslej dvanajst smrtnih žrtev.

VARSAVA — Narasla reka San se je razlila čez brege in preplavila površino 120 kvadratnih kilometrov v jugovzhodnem delu Poljske. Ogroženemu prebivalstvu so prišli na pomoč Rdeči križ, družbene organizacije in vojska, od torka popoldne so se izselili prebivalci šestih vasi. Zaradi nagle odjuge in plavljenja ledena je močno dvignjena gladina več poljskih rek, predvsem Visle, Varie in Buga, kjer pripravljajo vse potrebno za zaščito pred poplavi. V Maczejowski dolini ob Visli, nedaleč od Varšave so začeli izseljevati prebivalce najbolj ogroženih vasi.

DZAKARTA — Na doslej skorajda neprekinjenih področjih Vzhodnega Kalimantana (Borneo) gradijo cestno omrežje v skupni dolžini 1600 kilometrov. Guverner te provincije je označil gradnjo tega cestnega omrežja kot eno največjih dejanj v Indoneziji. Prav zdaj dograjujejo na Kalimantanu okoli 600 km dolgo cesto med Balikpapanom in Samarindom.

VARSAVA — Po najnovejšem popisu ima Poljska 31 milijonov prebivalcev. V letih po drugi svetovni vojni se je število njenega prebivalstva zvišalo za sedem milijonov. Statistični podatki omenjajo tudi podoben poravnost življenjske dobe, ki se zdaj giblje (po posameznih pokrajinah) med 65 in 70 leti.

PARIZ — Notredamska katedrala bo ozadje gledališke priredbe »Božanske komedije«, ki jo bodo uprizorili v Parizu v polnih mesecih prazničnega doba. S tem bo Pariz dostavil 700. letnico rojstva Danteja Alighierija (1265-1321).

MUENCHEN — Plastični čoln, dolg 3,2 m širok 1,32 m, z vgrajenim Wanklovim motorjem so prikazali javnosti na gledališču Starnberga jezera. Pri obremenitvi 100 kg doseže čoln z Wanklovim motorjem (21 KM) hitrost 40 km.

BRISBANE — Na obali Tasmanije (Avstralija) so uredili »farme« za zbiranje vodnih rastlin, ki jih je tam vse polno na dnu plitvega morja. Poseben stroj na motornem čolnu »zanjme« rastline do globine enega metra. Iz teh rastlin pridobivajo razne snovi, ki jih uporabljajo tovarne zdravil in parfumov ter živilske industrije.

LONDON — Britanska akademija za film bo 6. aprila podelila Marcelu Mastroianni nagrado za najboljšo igro v letu 1963. Nagrada se nujno nagradu za najboljšo film »Ločitev po italijanskem« Pietra Germija.

Življenje na Marsu?

Mnenje prof. Kesareva

»Planet Mars je naseljen,« je izjavil sovjetski profesor Vasilij Kesarev, ki je pet let proučeval nastanek in razvoj planetov. Sovjetski znanstvenik ne ugiha o oblikah življenja na Marsu, marveč se omejuje zgolj na ugotavljanje dejstev, ki pričajo, da ima Mars vse potrebno za obstoj živih bitij. Ne izključuje možnosti življenja tudi na marsovskem kopnem, sodi pa, da so v marsovskem oceanu najugodnejše razmere za obstoj življenja v tej ali oni obliki.

Prof. Kesarev je ugotovil, da so marsovske vodne razmere podobne zemeljskim, vendar z razliko, da se steka v marsovski ocean komaj tridesetina tiste množice vode, ki pride z zemeljskih celin v svetovna morja na našem planetu.

V marsovskem oceanu pa kljub temu ostane potrebna množina vode, in sicer zato, ker je temperatura na površini Marsa nižja od zemeljske in je tudi izhlapevanje ustrezno manjše. Kesarev trdi, da ima marsovski ocean komaj tretjino tiste površine in prostornine, kot jo imajo oceani na našem planetu, vendar sta pritisk in temperatura marsovskega oceana višja v svetovnih morjih. To zagotavlja po njegovem mnenju razmeroma zelo ugodne pogoje za življenje. Razen tega štiti voda živa bitja pred škodljivimi posledicami vesoljskih čimteljev, katerih učinka ne more boditi prestreči, bodisi ublažiti redka atmosferska na Marsu.

Kot drug doleži za obstoj življenja navaja sovjetski profesor ugotovitve, da v ozračju tega planeta ni metana in amoniaka. Pravi, da ima Mars atmosfero, podobno zemeljski, le s to razliko, da je njen plasi tanjši in manj gost kot na našem planetu. Iz vsega tega izvaja prof. Kesarev svojo domnevo, da življenje na marsovskem kopnem in v marsovskem visokogorskem svetu na Zemlji.

Zaradi boljše hrane

Dolgo so si sodišča v Bordeauxu belila glavo z vprašanjem, ali je mogoče, da bi se iz zemlje, ki jo namenjajo za pridelavo hrane, pridobili tudi druge vrste hrane. Preden so prišli do presenetljive ugotovitve: med žeparji in drugimi nepridipravi se je razširilo mnenje, da je v bordojskih zaporih na boljša hrana med vsemi francoskimi zaporji.

Polarna proga zgubila postajo

Potres je razdeljal stezo in naprave na letališču Anchorage

Potres, ki je v močnih zaporednih sunkih opustošil Aljasko, hladno deželo na skrajnem severozahodu ameriške celine, in napravil veliko gospodarsko škodo — po prvih, prubnih podatkih četrt milijarde dolarjev — je posredno prizadel tudi letalsko zvezo med Evropo in Azijo (zlasti Japonsko) čez severni tečaj. Potresni valovi so razdeljali pristajalno stezo, podrli kontrolni stolp in uničili druge tehnične naprave na letališču Anchorage.

Z namenom, da bi tistim, ki so namenjeni iz severnih evropskih dežel na Japonsko, prihranila precejšnji del poti — prej so letala vozila le čez azijski jug — je skandinavsko letalska družba SAS pred sedmimi leti, takoj po prejemu štirimotornikov DC-7 odprla tako imenovano polarno progo. V dveh »skokih«, se pravi z enim vmesnim pristankom, oziroma v skupno 30-urnem letu, so njena letala prevažala iz Københavna čez severni tečaj v Tokio potnike, ki so jih nato poslali na cilj potništva ur prej, kot če bi potovali po južnoazijskih letalskih zvezah.

Časa ne bodo moglo vzdrževati zvez čez tečaj. Glavna vzletna in pristajalna steza na letališču Anchorage je dolga 3.300 m. Potresni sunki, ki so vzhvalovili zemljo po vsej Aljaski, so izničili tudi letalsko stezo, ki je ostala uporabna le v dolžini kakih tisoč metrov. To je vsekakor premalo za velika in težka potniška letala, ki morajo vzeti mnogo goriva s seboj na dolgo pot. Na letališču delujejo le pomožne naprave, kontrolni stolp se je podrl.

Zastopniki letalskih družb ne izključujejo možnosti, da bodo Američani začasno odprli za civilni promet eno svojih vojaških letališč na Aljaski. Pri oporišču Elmendorf, ki leži nekaj kilometrov od Anchoragea, je vojaško poveljstvo vsel enot v tej državi ZDA. Letališče je opremljeno med drugim tudi s snežnimi plugi, ki so priključeni na električno omrežje. Tam bi lahko začasno pristajala civilna potniška letala. Drugi dve oporišči sta precej daleč od morskimi obali: Elmendorf ima pet kilometrov dolge vzletne steze (za bombnike), oporišče Ladd pa je namenjeno lovskim letalom.

»Vojaški so razpostavili žaromete,« nadaljuje Jean Chance, »zabrali so stroji z motorji na bencin in nafto. V prvih urah ni bilo mnogo reševalcev, ker ljudje niso vedeli, kam naj spravijo starše in otroke, in ker je potres po vsem videzu vsaj delno razdeljal tudi vojaške naprave.«

»Bilo je v času, ko se ljudje vračajo z dela v uradih in drugih,« piše René Cappon, »sodelavec lista Alaska Daily News.« »Stal sem na križišču. Zemlja je valovala, kot viharno morje. Daljnovodni stebri so se zibali kot jambori, avtomobili na parkirnem prostoru so poskakovali in se zhihtavali drug v drugega, kakor da so igrače med prsti mogočne roke. Takoj potem se je Anchorage pogreznil v temo. Bobnelo je kot odmev daljnih eksplozij, plamenčki požarov so se pokazali na več krajih hkrati.«

Don Stone iz Seattleja je bil v radijski zvezi z amaterjem na polotoku Kenai. »Kaj je to?« je nenadoma zavpil radioamater. »Česte valovje kot morje, zmanjkuje mi tal pod nogami...« Radioamater z Alaske je utihnil.

Potres je razdeljal polovico

POTRES IN VISOKI VALOVI so podrli most na avtomobilski cesti, ki je edina kopenska prometna zveza z mestom Seward na polotoku Kenai v južnem delu Aljasko. Foto: AP

Potres: groza v snegu in temi

Kriki iz pogreznjenih stavb, šola nad prepodom, zasuta vozila

»Nizki oblaki so sejal moker snežinke, dan je prehahtal v večerni mrak. Bila sem v tisti četrti Anchoragea, ki se ji reče Vladini grič,« je sporočila Reutersova dopisnica Betsy Woodman. »Vrglo me je po blatnem pločniku, zemlja je drgetala v sunkovitih valovih. Kakih petdeset korakov vstran se je hiša pogreznila v razpoko. Opetekla sem se proti sredini ceste. Tam, kjer je bilo prej stala hiša, je zijala 15 m široka in kakih sto metrov dolga razpoka. Se dve stavbi sta izginili v njej. V vijugasti črti se je odpirala zemlja, sled razpoke se je izgubila pod šolskim poslopjem. Stekla sem tja: šola je žlela nad prepodom, kakor da so jo sezidali na mostu čez suho rečno strugo.«

»Sunki so se vrstili kakih pet minut, ves čas se je spreletava drget,« Med hruščem stavb, ki so grmele na kup, sem zaznala kriko groze. Tu in tam so siknili plameni, čepavi je kmalu po prvih sunkih znanjasko elektrike. V večernem mraku so plamenčki prerasčali v požar,

redke snežinke so padale na plast kakih 30 cm mokrega snega,« pripoveduje Betsy Woodman.

Iz hiš so drveli ljudje. Matere in očete so nosili v koče in očeje zavite otroke. Nihče ni vedel, kod in kam, ker se je zemlja odpirala na več krajih in so razpoke zijale vsepovsod. Iz ene izmed

pogreznjenih hiš so prihajali kriki na pomoč. Nekaj moških je rešilo jokajočo ženo, njen mrtvi mož je obležal pod ruševinami.

V mestnem središču je potres razdeljal večino stavb. Nenavaden pojav: malone vsa pročelja so ostala na mestu, znotraj je vse zgrmelo na kup. Najhuje je bilo na četrti aveniji, glavni ulici Anchoragea, kjer se je cesta in vse okoli nje pogreznilo za tri metre in pol. »Zpod ruševin stavbe z ohranjenim pročeljem so gasilci potegnili na pogled onesvečeno plavalno dekle. Bila je mrtva,« opisuje Woodmanova potresno katastrofo na Aljaski.

»Po prvih sunkih se je razkila petnadstropna vsehla »gornica,« pripoveduje radijska sodelavka Jean Chance. »Popustili so temelji prve stene, ki je zgrmel na ulico, pokopala pod seboj dve ženski na pločniku in zasula duet parkiranih avtomobilov. Na vso srečo so ostala stopnišča nepoškodovana; po njih se je med silnim vrtilom in vrvežem rešilo več sto ljudi.«

»Vojaški so razpostavili žaromete,« nadaljuje Jean Chance, »zabrali so stroji z motorji na bencin in nafto. V prvih urah ni bilo mnogo reševalcev, ker ljudje niso vedeli, kam naj spravijo starše in otroke, in ker je potres po vsem videzu vsaj delno razdeljal tudi vojaške naprave.«

»Bilo je v času, ko se ljudje vračajo z dela v uradih in drugih,« piše René Cappon, »sodelavec lista Alaska Daily News.« »Stal sem na križišču. Zemlja je valovala, kot viharno morje. Daljnovodni stebri so se zibali kot jambori, avtomobili na parkirnem prostoru so poskakovali in se zhihtavali drug v drugega, kakor da so igrače med prsti mogočne roke. Takoj potem se je Anchorage pogreznil v temo. Bobnelo je kot odmev daljnih eksplozij, plamenčki požarov so se pokazali na več krajih hkrati.«

Don Stone iz Seattleja je bil v radijski zvezi z amaterjem na polotoku Kenai. »Kaj je to?« je nenadoma zavpil radioamater. »Česte valovje kot morje, zmanjkuje mi tal pod nogami...« Radioamater z Alaske je utihnil.

Potres je razdeljal polovico

IRA LEVIN

Poljub pred smrtjo

3. nadaljevanje

Kar počl puška in mimo ušes mu švist ne kroga.

Rezeko vreščanje splašenih ptic je predložil zrak. Vrgel se je na tla in se zvalil pod grm; slabost se ga je polotila ob misli, da je zdaj prišel njegov konec.

Ptičje vreščanje se je izgubilo in spet je bilo vse tiho. Videl je, kako se nekaj svetlika na drevesu nedaleč pred njim, vedoč, da tam preži ostrostrelec. Samogibno se je začel plaziti med grmovjem, ped za pedjo, z eno roko pa je vlačil kraj sebe puško. Čutil je, kako ga po vsem telesu obliva in se mu lepi mrzel pot; noge so mu tako hudo drgetale, da je bil prepričan, da bo Japonec silil sum listja na tleh, ki ga je povzročalo to drgetanje. Puška se mu je zdela težka, kakor bi tehtala tono.

Naposled se je približal drevesu na dvajset korakov in ko je pogledal navzgor, je lahko razločil sovražnika, čepečega med vejic. Previdno je dvignil puško, jo oprl ob tla, nameril in ustrelil.

Zbor ptičev je zavreščal. Na drevesu se ni nič zgodilo. Potem je nenadoma padla z drevesa puška in nato je zagledal ostrostreleca, ki se je nerodno spuščal po lani in zdrsnil na tla in pomolil roke visoko v zrak; pritlikav rumenokožec, smešno ovenčani z listi in vejami, očito v smrtnem strahu, zakaj ustnice so mu tako drgetale, da je bilo slišati, ko da na glas žebra.

Skobacal se je na noge, držeč puško naprej na Japoneca. Ta je bil prav tako čisto iz sebe od strahu kakor on sam. Rumeni obraz mu je divje trzal, kolena so mu klecala. Pravzaprav je bil prestrašen bolj kakor on, zakaj na hlačah se mu je spredaj širil temen madež.

Z zaničevanjem je zrl na klavirno človeško paro pred seboj. V noge se mu je vrnila trdnost. Ni ga več obilaval znoj. Puška je postala lahka, brez teže, kakor da bi bila zrasla z njegovimi rokami, negibna, naperjena v trepetajočo karikaturu človeka, ki mu je stal nasproti. Japonec blebet je postal tišji in je dobil prizvok prošnje. Rumenočrtni prsti so delali majhne ročice gibne v zraku.

Prav počasi je pritisnil na sprožilac. Ko je puška počila, ni niti trenil. Se čutil ni sunka puškega kopita v ramo. Napeto je opazoval črnočrdo sled, ki se je razvnela in razleza na Japončevih prstih v širok madež. Pritlikavec se je zgrudil na pragozna tla, grabeč z rokami krog sebe. Ptice so se kriče razletele, kakor če bi vrgel sop barvnih kart v zrak.

G.

Vestnoga RAZNAŠALCA-KO

SPREJMEMO

za raznašanje jutranjika »DELO« na območju LJUBLJANA-RUDNIK

INTERESENTI NAJ SE ZGLASE V PRODAJNEM ODDELKU »DELA«, LJUBLJANA, TITOVA CESTA 1

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij v tovarni

»ILIRIJA« — Ljubljana, Tržaška 32

razpisuje delovno mesto:

EKONOMA OBRATA DRUŽBENE PREHRANE

Pogoj: vsaj nekajletna praksa na podobnem delovnem mestu. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitev predložite osebno v kadrovske službi. 2884

JUGOSLOVENSKE AEROTRANSPORT BEOGRAD JAT — LJUBLJANA, Miklošičeva 34

sprejme takoj ali po dogovoru:

USLUŽBENKO za prodajo avionskih kart v mednarodnem prometu
USLUŽBENKO za prodajo avionskih kart v notranjem prometu

POGOJI: srednješolska izobrazba, znanje dveh oziroma enega svetovnega jezika.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. 2882

N ESTO NAD ZALIVOM

Piše J. TRATNIK — riše S. MIKEC

40. Čeprav se je komaj šele navadil hoditi ob palici, je hitro stopal ob vrsti posteli. Obraz se mu je čudno kremžil — ne zato, ker ga je kdaj pa kdaj kljuvajoča bolečina v nogi spomnila na komaj začeljeno rano, marveč zato, ker se je trudil, da ne bi bruhal v jok.

»Ti sih voda iz oči, kaj?« ga je vprašal njegov sobni sosed, od katerega se je doslovil obraz nazad-

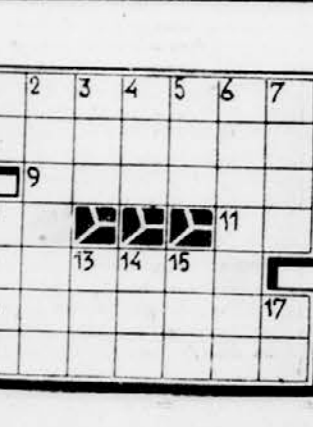
nje. Marko je priklimal. »Pa zajoči, ne bomo se ti smejali. Marsikaj si preživel in doživel tu. Slovo je pač težko. Skoraj si odrasel ob tej preizkušnji, fant! Pozdravi očeta, komandanta Iveta, in starega očeta — vse pozdravi! Pa dobro se drži!«

Stisnila sta si roko in Marko je stopal k vratom. »Na svidenje, tovariši!«

»Na svidenje, tovariši!« so mu vrnili pozdrav. Potem je naglo zakoračil iz bolnišnice.

Se isto noč se je Marko znašel na partizanski ladjici, ki naj bi ga skupaj z drugimi prepeljala na drug otok, tudi osvobojen, kjer bo, kakor se je dogovoril s komandantom bolnišnice, pomagal v partizanski delavnici.

Za dobro voljo

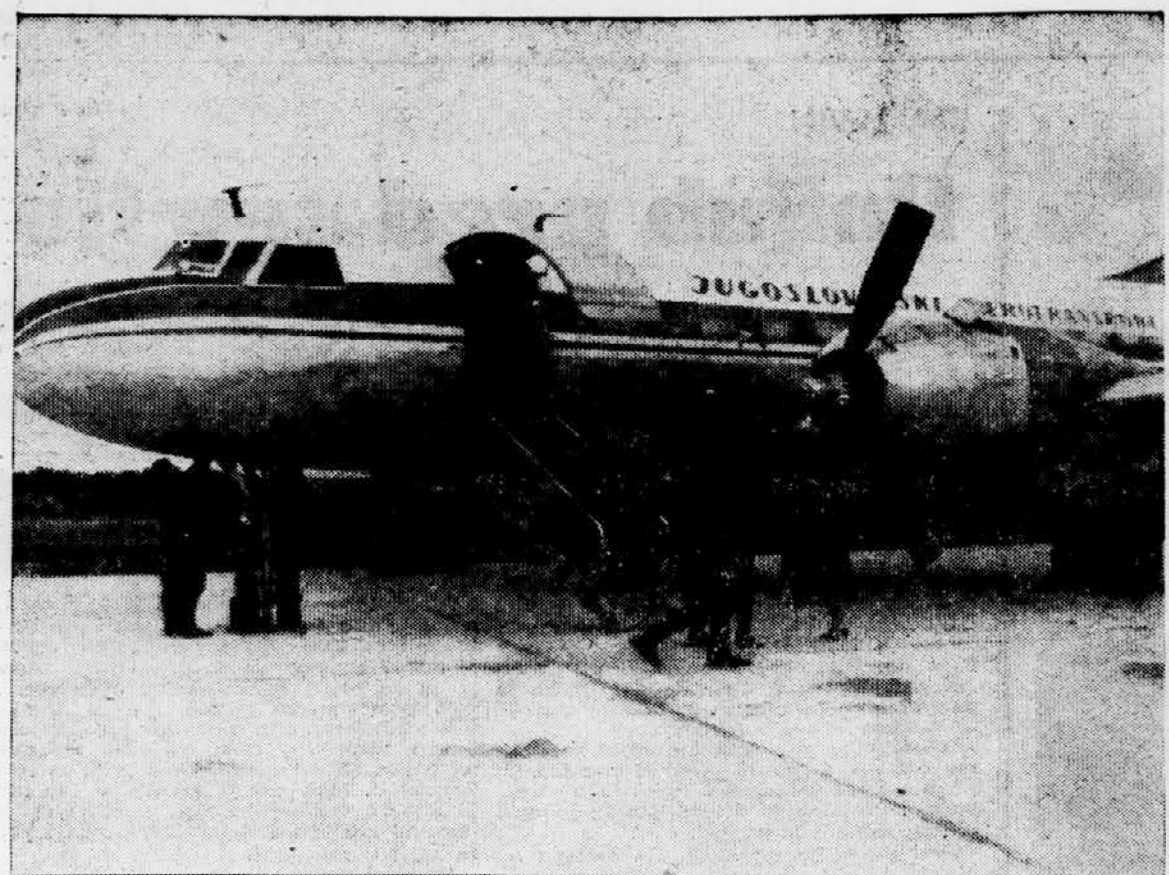

Križanka

VODORAVNO: 1. električna cestna železnica, 8. velik industrijski objekt, 9. glavno mesto države Colorado v ZDA, 10. mestice v Šumadiji, 11. z rimskimi številkami »1100«, 12. italijansko letoviško mesto ob Jadrani, 13. otočna država v zahodni Evropi, 14. židovski mesec poeta. NAVPIČNO: 1. slovenski tehnik za razvedrilo, 2. famila, 3. pozdrav starih Rimljanov, 4. otok v Irskem morju, 5. konopec, 6. slabokrvnost, 7. slovenski pesnik, ki je padel v NOR (Miran), 10. prečni obrtnik, 13. kratka ameriške filmske družbe, 14. jezik črnecv Bantu v severni Rodeziji, 15. vrsta, nabirek, 17. zacetnici izumitelja dinamita.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. lantani, 7. Eskimski, 8. oet, 9. Ren, 10. skat, 12. RI, 13. to, 14. alba, 16. Eva, 17. oet, 18. zacetnik, 21. Cezar.

REDNA LETALSKA LINIJA LJUBLJANA-BEOGRAD S CONVAIRI — Od 1. aprila dalje bodo letela na progi Ljubljana-Bеоград potniška letala Convair Metropolitan, ki lahko naenkrat prepeljejo 44 potnikov. Tretjega maja letos bo JAT odprl tudi prvo sezonsko mednarodno linijo London-Ljubljana-Dubrovnik, in sicer bodo na tej relaciji letela »Caravelle« — enkrat tedensko v obe smeri. Na sliki: pristank letala večera na Brniku. Foto: Švabić

CEDELAJE VEČ CRNSKIH DEMONSTRACIJ — Med razpravami o zakonu o državljanstvih pravicah, ki tečejo te dni v ameriškem senatu, je v Ameriki prišlo do več crnskih demonstracij. Med drugim tudi v Texasu, kjer so v mestecu Fort Worth črnci zahtevali delno pravico do uporabe državnih zemljišč. Na sliki: spopad med policijo in demonstranti v Fort Worthu. Foto: AP

NESREČA ITALIJANSKEGA LETALA — 23. marca se je v po-bošje Vezuva zaletelo italijansko potniško letalo. Vseh 45 oseb je bilo pri letalski nesreči ubitih. Na sliki: italijanska policija pregleduje razbitine letala. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

Raziskovalno

pedagoška šola pa se ni do- volj uskladila svojih učnih načrtov z zahtevami reformir- ane osnovne šole. Glavni vlog- o pri izobraževanju učnih kadrov za osnovne šole za razredni ter za predmetni pouk naj bi prevzele pedagoške akademije kot višje šole, na katere bi imeli dostop obso- bljeni šol druge stopnje. Poleg že obstoječih pedagoških aka- demij v Mariboru je potreb- no najprej ustanoviti peda- goško akademijo v Ljubljani. Za delo pedagoških akademij je potrebno zagotoviti ustre- za sredstva. Da bi se zagoto- vil na oddelkih za razredni pouk pedagoških akademij primeren dotok slušateljev, naj bi se sedanja učiteljska postopoma prenosovala v gim- nazije s pedagoško usmerit- vo in sicer že s pričetkom šol- skega leta 1964/65. Izvršni svet je sprejel predloge re- publiškega sekretariata za šolstvo in ga v skladu s stali- šči prosvetno-kulturnega zho- ra skupščine SR Slovenije za- dolži, da pripravi ustrezne predpise in ukrepe, ki so po- trebni za skladno in hitro re- organizacijo učiteljske oziroma za ustanovitve pedagoških akademij v Ljubljani.

Sistem planiranja družne- nega razvoja zahteva tudi ustrezne analize o izvajanju družbenega plana kot tudi poglobljene analize razvoja posameznih dejavnosti. Izvr- ni svet je v zvezi s tem raz- pravljal o rednih poročilih, ki naj bi prikazovala izjave- nje smotrov in nalog družbe- nega plana, pri čemer je po- trebno doseči večjo ažurnost, tako da bodo analiza oziroma poročila zagotavljala tudi več- jo aktualnost in uporabnost.

Ker za leto 1964 dohodnina in obdobja doklade od kmet- istva se nista odmerjeni, je izvršni svet sprejel odlok, po katerem dolžnost kmeti- ške skupščine na svojem ob- močju akontacije za čas od 1. aprila do 30. junija t. l. v višini najmanj 25% od do- hodnine in obdobja doklade, ki je bila odmerjena kmeti- škim gospodarstvom za leto 1963.

Izvršni svet je razpravljal tudi o letnih poročilih neka- terih republikanskih sekretari- tov, zavodov, republikanskih komisij oziroma komisij izvrš- nega sveta ter jih z nekateri- mi pripombami sprejel.

Konferenca

vam v razvoju pri reševanju raznih problemov populacije, zlasti glede na gospodarski in socialni razvoj. Na konferen- ci bodo tudi razpravljali o sedanjem naraščanju prebi- valstva in predvidenem pri- rastku, o demografskih pro- blemih in gospodarskem raz- voju, o pomenu demografs- kih elementov glede na za- poslitev, šolanje, stanovanj- sko izgradnjo, prekrbno, in- dustrializacijo, razvoj kmeti- štva, prehrano in investicije.

Posreduje

Imel Varnostni svet pravice storiti učinkovite ukrepe, da bi zagotovil spoštovanje svojih sklepov.

Upor

Geraisla sestale okoli 50 km od Risa de Janeiro in da bodo skupno »nadajalevale« pohode na Rio.

Po vestih agencije Reuters so guvernerji držav Bahia, Sergipe, Pernambuco in Rio Grande do Norte izrazili vso podporo zvezi vlad. Vlada radijska postaja je sporočila, da so v Belo Horizontu pod- oficirni odgovorili pokorščni- upornim generalom in preskopili na stran sil, lojal- nih predsedniku Goulartu.

V sedanjem negotovnem po- ložju postaja očito, da ljudstvo široko podpira via- do. Menijo, da tudi moč vo- jaških »gorle« ni tolikšna, da bi zaradi njih postali gos- podarji položaja. Njihov ne- nadni udarec je zadel na oč- ločen protidržavni udar. Ne- potova pa je, ali bo vlada ta- koj uspelo zatreti zariša upora, ker se nič ne ve. Kak- šen je položaj v Belo Hori- zontu, od koder naj bi upo- rniki izvedli »pohod na Rio«.

Zahtevamo

stotkov izvora njegove drža- ve surovine, predvsem kosi- ter. Kritiziral je ZDA in tu- di Sovjetsko zvezo, ker sta v obdobju hladne vojne nako- picili ogromne zaloge kosira, zdaj pa po nizkih cenah ponujata ta svetovnem trgi- šču in s tem škodujeta bi- ljinskemu gospodarstvu. Me- hiki minister Salinas Looza- je je poleg stabilizacije su- rovinskih cen s poudarkom zahteval tudi preferencialni sistem za izvoz industrijske- ga blaga, kajti Mehika je že močno razvila svoje gos- podarstvo in bodoči razvoj njene industrije je odvisen od trgovinskih olajšav na mednarodnem trgu.

Japonski delegat je ponos- no dejal, da polovica suva- nje trgovine njegove države odpade na trgovino z razvi- jajočimi se deželami — s tem so dovolj zgovorno dokumen- tirani napor Japonske pri reševanju poglavitnega pro- blema našega časa. »Trgovina pa ne sme biti enosmerna,« je poudaril in zahteval večja mednarodna sredstva za in- dustrijski razvoj razvijajo- čih se držav in znižanje carin na njihov industrijski izvoz. Podprl pa je ameriško stali- šče o načelu »svobodnega trgovanja« in poudaril pomen »Kennedyjeve runde« v GATT. Kamboški predstavnik je dejal, da bi bilo treba iskati izhod iz sedanjega po- ložaja v mednarodni trgo- vini na podlagi poročila gene- ralnega sekretarja konferen- ce, francoskega memoranda- ma ter deklaracije Sovjetske zveze, Poljske in CSSR, s čim- er je zavzel za postopno us- tlanjevanje nove medna- rodne organizacije, ki bi ga- nanj spremljala časovno uva- janje večstranskega preferen- cialnega sistema.

Govori je tudi Čangaj- skov delegat in se bridko pri- toževal nad »kratkovidno po- litiko nekatere države«, ki tr- gujejo z LR Kitajske. Na se- znanju današnjih govornikov je tudi albanski trgovinski minister Ngjela. V trenutku, ko poročam, se ni spregovo- ril, toda besedilo njegovega govora so nam razdelili že dopoldne. Albanski delegat najesee uporablja besede »ameriški imperialisti« in nji- hovi hlapci, posebno takrat, ko popisuje albanski boj za politično neodvisnost in ki- tajsko pomoč v tem boju. Ka- že, da Albanija zastopa na tej konferenci tudi LR Ki- tajsko, kajti Ngjela je večji del svojega govora posvetil kitajskemu gospodarskemu razvoju in trgovinskemu bledom. Na široko je tudi orisal rast in uspehe alban- ske trgovine z zahodnimi državami.

Delovni odbori konference so postali delavni. Dopoldne sta zasedala tretji in četrti, popoldne prvi, drugi in peti.

odbor. Predsednik konference Katsuni je danes izrazil upa- nje, da se bo generalna de- bata končala že sredi prihod- njega tedna, zanimanje se po- časi usmerja k delu odbo- rov, ki pa trenutno razpra- vlajo v glavnem o o začel- nih problemih. Že ta teden bodo v nekaterih odborih govorili tudi jugoslovanski delegati.

SLAVKO FRAS

256 resolucij

li v proučitev posameznim vladam držav članic.

Svet se je tudi strinjal s kandidaturjo Sudana za pred- sedniško mesto na prihod- njem zasedanju generalne skupščine Združenih narodov in s kandidaturjo Alžirije za podpredsedniško mesto gene- ralne skupščine svetovne zdravstvene organizacije.

Sklenili so tudi, da bi dele- gacija Lige obiskala arabske sejkatke na področju Perzijskega zaliva. Namen tega ob- skida je proučiti količina je nevarnost tujega vmešavanja na tem področju.

Jemen

ZDA zelo nezadovoljne s tem, da so Britanci napadli je- mensko naselje. Vendar pa naglašajo, da ZDA niso po- sebel protestirale, pač pa da so izrazile nezadovoljstvo po redni diplomatski poti.

Dobro poučeni krogi v Lon- donu trdijo, da so ZDA neza- dovoljne z britansko politiko do Jemena, ker se boje, da bo agresivnost povečala na- pestost na Srednjem vzhodu in poslabšala položaj zahod- nih držav v arabskem svetu. Razen tega se ZDA tudi boje, da bi britanski napad pod- žgal kampanjo za ukinitve ameriškega vojaškega opori- šča v Libiji, za katero jim se zlasti gre.

Fulbright

loži Fulbright. Republikanski voditelji mu očitajo, da so njegove ocene »kapitulantske« in »mlinčenske«. Ti voditelji zahtevajo politiko trde roke do nekatere držav, predvsem do Kube. Sinoci je Fulbrighta napadel predstavnik skrajne desnice Barry Goldwater, ki je dejal, da je bil Fulbrightov govor defetističen in da so njegove teze »emberlenov- ske«.

Proti apartheidu

NEW YORK, 1. apr. (Reu- ter). Predstavniki 34 afriških držav v OZN so sinoči raz- pravljali o apartheidu v Juž- noafriški republiki in o ukre- pih, ki bi jih morala sprejeti OZN proti rasističnemu južno- afriškemu režimu. Sklenili so zahtevati od azijskih držav podporo pri akcijah, s kateri- mi bi prisilili južnoafriško vladno, da bi opustila politiko rasne segregacije. Na sestanku niso sprejeli dokončnega skle- pa o tem, kdaj bodo afriške dežele predložile zahtevo, naj o apartheidu v Južnoafriški republiki razpravlja Varnost- ni svet.

Skupni ameri- ško-iranski manevri

MOSKVA, 1. aprila (Tan- jug). — Sklepi o skupnih ameriško-iranskih vojnih ma- nevirih je naletel na ostro re- akcijo v Moskvi, kjer menijo, da je cilj teh manevrov us- tvariiti napetost na južni meji Sovjetske zveze. Ameri- ško-iranski manevri bi mora- li biti sredi tega meseca. V Moskvi poudarjajo, da bi bil to že drugi ameriški manev- rski s sosednjimi sosedni na- tugi zadnje leto. Sodelovanje ZDA pri manevrih držav na jugu sovjetske meje priča kakor navedajo sovjetski ko- mentatorji, samo o poskusih pentagona, da bi zavrli pro- ces zboljševanja odnosov med Sovjetsko zvezo in nje- nimi južnimi sosedi.

Premalo pobud proizvajalcev

Plenum mestnega komiteja ZK Beograda

BEOGRAD, 1. aprila. (Tanjug). Pod predsedstvom Dragiia Stamenkovića se je začel danes plenum mest- nega komiteja Zveze komunistov Beograda, na ka- terem razpravljajo o sklepih VI. plenuma CK ZKJ in o nalogah beograjske organizacije v času do VIII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije.

Uvodno obrazložitev o teh vprašanjih je podal sekretar mestnega komiteja Beograda Dragi Stamenković.

Beograjsko organizacijo, je rekel med drugim, čaka na- loga, da se aktivno vključi v priprave za uveljavljanje sedemletnega plana gospodar- skega razvoja mesta in da se kar najbolj potrudijo, da bo ta plan takšen, da bo lahko zagotovil najboljše ekonoms- ke rezultate. Ta naloga je tem važnejša, ker struktura beograjskega gospodarstva ni najboljša in ker jo bo treba postopoma spreminjati. Nje- gova sedanja struktura je takšna, da ne more dati do- volj materialnih sredstev za ugoden razvoj osebnega in družbenega standarda. Pri

Razgovori Dugonjića z Barunijem

TRIPOLI, 1. apr. (Tanjug). — Jugoslovanski parlamen- tarne delegacije v Libiji, ki so se po- vrnile iz Libije, je včeraj izme- njala z namestnikom pre- sednika libijske vlade mini- strom Barunijem informacije o najnovnejšem razvoju obeh dežel ter o stanju tekočih obojestranskih odnosov. V razgovorih je sodeloval tudi jugoslovanski veleposlanik M. Ostojic.

Jugoslovanski delegaciji na- čast je libijski parlament pri- redil kosilo, ki so se ga ude- ležili mnogi člani doma po- slovanec in senata, vladni funkcionarji, vrhovni mufti Libije, generali, guvernerji oblasti, šefi diplomatskih mi- nisi, skupina jugoslovanskih strokovnjakov in mnogo dru- gih osebno.

Veliko povpraševanje po avtomobilih »Zastava«

KRAGUJEVAC, 1. apr. (Ta- jug). — Direktor tovarne »Crvena zastava« v Kraguje- vacu Prosvla Raković je danes povedal, da je v prvem čet- rletju letošnjega leta naročil avtomobile te tovarne 10.300 državljanov in doslej je to- varna dobavila avtomobile 5000 naročnikom. Čeprav je bilo stverilo naročnikov nabo- povedalo, bo tovarna dobav- ljala kupcem avtomobile v predvidenem roku, treh me- secev.

Direktor tovarne je rekel, da so sprito večjega povpra- ševanja v tujini in domačih kupcev, ki imajo dovoljen- sredstva, plan proizvajalec avtomobilov »Zastava 1300« in »Zastava 1500« povečati od 4000 na 5000. Razen teh bo tovarna letos izdelala tudi 24.000 avtomobilov »Zastava 750«. Proizvodnja potniških avtomobilov bo približno za 60% večja in doslej. Kljub podražitvi nekaterih surovin, predvsem proizvodov črne metalurgije, ki so se podra- žili za 9,6%, se avtomobili ne bodo podražili.

Širše »območje varnosti«

WASHINGTON, 1. aprila (AP-Reuters). Poveljnik ame- riških letalskih sil v Nemci- ji je odredil, da se razširi pas- najbližje »območje varnosti« na meji Zahodne Nemo- je, tako da bi preprečili nove incidente. Sporočilo o tem je sinoči objavilo ameriško ob- ramno ministrstvo. Vsa ameriška letala, ki bi letela v tem območju, so dolžna vzdrževati radijsko zvezo z ameriško letalsko službo v ZR Nemčiji.

vsem tem bi bilo treba upo- števat racionalne naložbe, in sicer razvoj tiste proizvod- nje, ki bo dala večji dono- dek in omogočila večje na- ložbe v družbeni standard in zvišanje osebnih dohodkov.

Veš govornikov v razpravi na plenumu je poudarilo, da bi bilo treba v predkongresni dejavnosti pokazati, koliko ljudi razumejo vlogo Zveze komunistov v družbeni dejav- nosti. Nekateri se vedno me- nijo, da je treba čakati na ukrepe z druge strani, od vodstev, vemo ko sami ne vi- djemo svoje vloge v urejanju stvari, ki pridejo na dnevni red. Govorili so tudi o tem, da je treba spreminjati polit- ko kreditov, stanovanjske graditve, da bi tudi majh- na, malo akumulativna pod- jeta dosegla enakopravne pogoje za urejanje stanovanj- skih problemov. Prav tako bi se bilo treba usmeriti na graditve cenovnih stanovanj, sprejemljivih tudi za osebe prejemke delavcev.

Notranji delitvi in odno- som so posvetili na plenumu znatno pozornost. Govorniki v razpravi so predvsem po- udarili, da bi bilo treba v po- slednjih letih delavski sveti- ozračje, da bi neposredni proizvajalci doleteli politiko delitve. Niso redki primeri, da se delavci v večjih pod- jettih zanimajo skoraj iz- ključno za zadeve svoje eko- nomске enote, vtem ko vedo o drugih obratih le malo. Iz- tega se postopoma razvija praksa, da vsa-boli bistvena vprašanja, važna za vse pod- jette, urejajo delavski sveti, kolektivni kot celota pa malo sodeluje pri tem. To v bistvu zbuja samoupravljanje, v do- ločenem smislu pa ga tudi degradira.

Plenum se nadaljuje.

Alicatta: Več kot dogmatizem

Član vodstva KP Italije o razbijskih akcijah kitajskih komunistov

RIM, 1. aprila. (Tanjug). Član vodstva KP Italije Ma- rio Alicatta je danes ostro obso- dil najnovejšo razbijske akcije kitajskih komunistov. Hkrati je razložil stališče italijanske KP glede morebitnega sklicanja svetovne konference komunističnih in delavskih parti- j. O tem je Alicatta napisal za današnjo »Unità« uvodnik z naslovom »O vprašanjih enotnosti komu- nističnega gibanja«.

Alicatta piše med drugim, da so stališča kitajskih ko- munistov takšne narave in da se v svoji kampanji spu- ščajo tako daleč, da tega ni mogoče več imeti samo za »dogmatizem in sektaški she- matizem«. »Popolnoma ne- pojmljivo je, da kitajski ko- munisti označujejo moskov- ski sporazum o opustitvi atomskih poskusov kot im- peralistično spletko«, pre- miera Hrusčova pa kot naj- večjega kapitalista vseh čas- ov. Mislijo smo, da po ob- sodbi Stalinovih napak v mednarodnem delavskem gi-

Odkrito proti koeksistenci

Izgred kitajske delegacije v Budimpešti

BUDIMPEŠTA, 1. aprila. (Tanjug). Včeraj se je v Budimpešti začel 8. kongres svetovne demokratične zveze pravnikov. Udeležujejo se ga delegacije nacio- nalnih združenj iz 59 držav Evrope, Azije, Afrike in Amerike. Kongres je posvečen pravnim vidikom mi- roljubne koeksistence ter zaščiti človeških pravic.

Konstruktiven potek raz- prave o koeksistenci in zasči- ti človeških pravic je zmotila voditeljica kitajske delegacije Han Jui Tun, ki je ostro na- padla moskovski sporazum o delni prepovedi atomskih po- skusov ter politiko miroljub- ne koeksistence. Po njenem moskovski sporazum ni zmanjšal, ampak nasprotno »povečal« nevarnost atomske vojne. »Imperialisti so pod- pisali ta sporazum, da bi za- kamufilirali svoje priprave na agresijo in osvojitve sveta, vsi drugi, ki so prav tako

banju ne bodo več uporabljali takšnega besednjaka. S svo- jim početjem kitajski komu- nisti ne le ponavljajo Stali- nove napake, ampak delajo še večje in huje. V med- narodno delavsko gibanje ho- čejo uvesti metode in oblike političnega boja, ki bi jih bi- lo treba pokopati za vse čas- se, ne pa jih ponovno oži- viti. To... pomeni po mne- nju italijanske KP precej- šen korak nazaj za vse med- narodno komunistično giba- nje.« Alicatta nadalje poudar- ja, da obtožbe, pritisk in kle- vete kitajskih komunistov ne

bi smele zaustaviti sedanjega pozitivnega razvoja in smeri v mednarodnem komunisti- nem gibanju v boju za mir in socializem. V perspektivo mednarodnega komunistič- nega gibanja je treba »vklju- čiti tudi pravilno reševanje problema, v kakšnih oblikah je treba danes organizirati odnose med komunističnimi partijami in med socialistič-nimi državami«. Problem, kako ustvariti »novo enotnost in solidarnost mednarodnega komunističnega gibanja, je treba rešiti ob upoštevanju sedanjih razlik, pri čemer je treba vsaki posamezni partiji priznati avtonomijo.«

»Zdi se nam,« pravi nato Alicatta, »da je to najuspeš- nejši način za boj proti na- pacnim stališčem in meto- dam kitajskih komunistov. Zdi se nam tudi, da bi bilo mogoče misliti na morebitno sklicanje mednarodne konfe- rence vseh političnih in de- lavskih parti j v primeru, če bi ustvarili pogoje za kon- ferenco v tem smislu.« KP Italije potrjuje svoje že prej izražene pridržke proti skli- canju svetovne komunistič- ne konference.

Ker se ni vrnil ob določe- nem času v labinščo, so o tem obvestili oblasti v Asua- ni in Kairu. Danes dopoldne je komandant letalstva ZAR ukazal, naj uporabijo pri is- kanju letala. Novice o rezul- tati iskanja pričakujejo dan- es zvečer.

Lansko spomlad se je pri- petil podoben dogodek, ko sta se prav tako v zahodni ruščavi, vendar bolj na seve- ru, izgubila dva jugoslovana in en Egipčan. Ob široki in izredno dobro organizirani pomoči so jih našli žive in zdrave po dveh dneh in treh nočeh.

Sajgonci padli v zasedo

SAIGON, 1. aprila (AFP). Vlada enot v Južnem Viet- namu je včeraj zašla v zase- do enot Vietkong, okrog 170 kilometrov jugozahodno od Sajгона. Kot so uradno objavi- li v Sajgonu, so imele vlad- ne čete pri tem osem mrtvih in tri ranjene, šest vojakov pa pogrešajo.

Po podatkih iz ameriških vojaških virov v Sajgonu so imele vladne čete v bojih proti osvobodnim silam v času od 12. do 21. marca skupno 230 mrtvih, 510 ranje- nih, 160 pogrešanih, medtem ko so imeli v času od 22. do 28. marca 90 mrtvih, 300 ran- njenih, 60 pogrešanih.

Telegrami

SUVANA FUMA OBISCE KITAJSKO — PEKING. Na vabilo kitajskega premiera Ču En Laja bo premier laoske vlade, princ SUVANA Fuma v začetku tega meseca odšel na prijateljski obisk na Kitajsko.

MALINOVSKI V DR NEMCIJI — BERLIN. Obramb- ni minister ZSSR, maršal Rodion Malinovski je prispel s sovjetsko vojaško delegacijo v Berlin na desetdnevni obisk DR Nemčiji.

SUBANDRIO NA NIZOZEMSKEM — HAAG. Indone- zijski minister za zunanje zadeve Subandrio je prispel na Nizozemsko, kjer se bo z uradnimi zastopniki nizozem- ske vlade pogovarjal o normalizaciji odnosov med obema deželama.

DR. PITTERMANN OBISCE ROMUNJO — DUNAJ. Avstrijski podkancler Dr. Pittermann bo obiskal Romunijo in ostal tam od 6. do 11. aprila.

OBISK BRITANSKEGA MINISTRA — ALŽIR. Alžir- ski predsednik Ben Bela je sprejel britanskega ministra za trgovino Edwarda Canna, ki je na obisku v Alžiriji.

ZMANJSANA AMERISKA POMOC — ATENE. V urad- nih atenskih krogih se je zvedelo, da bo ameriška voja- pomoč Grčiji za leto 1965 precej zmanjšana.

SEKOU TOURE OBISCE MAROKO KASNEJE — RA- BAT. Obisk guinejskega predsednika Sekou Toure v Ma- roku, ki je bil določen za čas od 2. do 4. aprila, je prelo- žen na konec aprila in bo trajal dlje, kot je bilo pred- videno.

STAVKA ZDRAVNIKOV — BRUSELJ. Belgijski zdrav- niki so včeraj razglasili »totalno in neomejeno stavko«.

IZZIVANJE — DŽAKARTA. Včeraj sta v Makasaru na južnem Celebusu na nekom političnem zborovanju eksplo- dirali dve plastični bombi. Indonezijski predsednik Su- karno bi moral prav ta dan obiskati to mesto, toda zaradi bolezni ni šel na pot.

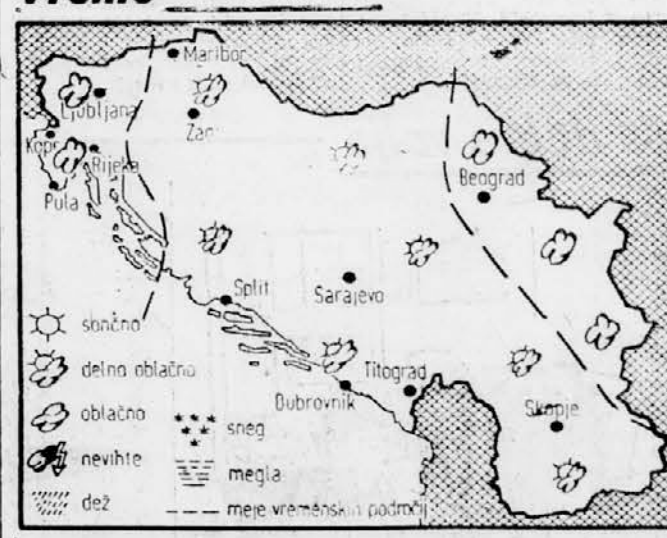
STAVKA ITALIJANSKIH PRISTANIŠKIH DELAVCEV — RIM. Vsa večja italijanska pristanišča so omtve- la zaradi stavke pristaniških delavcev, od katere je prišlo po neuspelih razgovorih med sindikati in zastopniki vlade.

NIGERIJSKA VOJSKA PREVZELA POLOŽAJE — DAR ES SALAM. V Dar es Salam je prispela prva skupina nigerijske vojske, medtem ko se britanske enote priprav- ljajo na evakuacijo.

Pa še to

ENKRAT JE BILO ZADOSTI — Slikar je sedel v neki beograjski kavarni. Stena za njim je bila okrašena s fre- sko, ki jo je naslikal prav on. Po malem je umetnik pil in se naposled zapil. Neroden je postal in prevrnil naj- prej kozarec, nato pa se steklenico. Natakar je mirno ugotovil: »Pa res ne bi bilo treba, uničili ste nam steno, zdaj pa ste se spravili se na inventar...«

Vreme 1. IV. 1964

Temperature		Prognoza	
	07	13	VREMENSKA SliKA:
Ljubljana	6	14	Ob porastu zračnega pritiska
Planica	1	12	nad Balkanom in vzhodni
Maribor	7	18	Alpami se je vreme prehodno.
Slov. Gradec	6	14	Izobiskalo. Nad zahodnim
Novo mesto	11	15	debelim slojem se že nove
Kredarica	—	9	frontalne mlinje, ki se pomika
Reka	10	12	proti vzhodu in bodo že jutri
Ptuj	10	14	vplivale na vreme pri nas.
Split	12	17	
Dubrovnik	12	—	NAPOVED:
Zagreb	6	17	SLOVENIJA:
Beograd	9	18	Ponoči in jutrija bo zmerno
Sarajevo	8	17	do pretežno oblachno, nato
Skopje	11	19	oblachno in predvsem popoldne
Titograd	13	16	vmes padavine, ki bodo izrazi-
Celovec	7	—	teje v zahodni Sloveniji. Tem-
Gradec	5	—	perature bodo ponoči med 4
Dunaj	6	14	in 8, v Primorju 10, najvišje
Milano	8	15	dnevne med 10 in 15 stopinja-
Genova	12	14	mi Celzija.
Zurich	6	7	JUGOSLAVIJA: V zahodnih
München	5	8	krajih bodo popoldne in po-
Berlin	8	15	polodne vmes padavine. Drugo-
			bo zmerno oblachno in toplo.

Igranje za denar

Nedavno žalostni dogodki v samskem domu »Pionirja« v Novem mestu, ko je delavec sodelavca in sestanovca zabodel do smrti, ima, kot kaže, začetek v igri za denar. Slo je kar za tisočake, zaradi katerih je prišlo do spora oziroma do več sporov, dokler se eden takih ni končal s smrtjo mladega človeka.

Poročila sodnikov za prekrške v več občinah navajajo, da se igranje za denar, pogosto za velike vsote, razširja. So posamezniki, ki zanemarijo delo in se predvsem posvečajo lovu na denar pri različnih igranjih. Na tak pojava so med drugimi opozorili v črnomaljski občini, predvsem v Črnomlju samem, igranje za denar pa je pogosto tudi v Metliki in drugih krajih. Največ se igra v gostilniških lokalih. In ker igralci vedo, da je prepovedano igrati za denar, ponavadi skrivajo denar pod mizo ali pod prtom, večkrat pa kar v žepih. Po navadi so igralci tisti, ki gredo zadnji iz lokala, v nemalo primerih pa je lokal odprt do konca obratvalnega časa samo zaradi njih.

Na sejah občinskih skupščin, na katerih so obravnavali poročila sodnikov za prekrške, je bilo slišati enotno zahtevanje, da je treba igranje za denar v kakršnikoli obliki v javnih lokalih prepovedati. Pa tudi sicer je treba strožje nadzirati in preganiti igranje za denar povsod, udeležence pa kaznovati. (R)

Vzgojitelji nimajo primerne izobrazbe

Razgovor s predstavnikom Društva defektologov Slovenije dr. B. Skabermetom

Stanje v zavodih, kjer prevzajajo delinkventno mladino, je vse prej kot pohvalno. Odnosi med vzgojitelji in gojenci so marsikje za današnji čas nesprijetni. Na splošno se vsiljuje misel, da je skrb za mladino, ki je zašla na kriva pota, le stvar nekaterih posameznikov. Le malo se z delinkventno mladino ukvarja mladinska organizacija, kaj malo je storjenega tudi za preprečevanje kriminalitete mladih.

Dr. BRONISLAV SKABERMET

Mladolene delinkvente prevzajajo v prehodnem mladinskem domu v Ljubljani, v Smledniku, Veržetu, Logatcu, Šivnici, Višnji gori in Radečah. Na vprašanja o razmerah in problemih v vzgojnih zavodih za zamenjavno in družbeno neprilagojeno mladino je odgovoril predsednik sekcije vzgojiteljev neprilagojene mladine Društva defektologov Slovenije dr. Bronislav Skabermet.

— Kaj je osnovni razlog za slabo stanje v zavodih za vzgojo mladih? — Osnovni razlog je takšen, stanje je neprimerno lekcija zavodov. Zavodi so odmaknjeni od industrijskih in kulturnih središč, vzgojno in učno sejeje pa nima nobene možnosti rekreacije in sprostitve. Zato ni čudno, da vsi svoje osebne napetosti

prenašajo na zavod, včasih je to celo povod za beg mladih iz zavoda.

— Kaj menite o diferenciaciji mladih v zavodih? — To je drugi veliki problem zavodov. Mladina v zavodih in njih zavod niso dovolj oziroma sploh niso diferencirani. Le zavodi za mladino do 15. leta so diferencirani, vsi drugi pa ne. Diferencirana sta le fantovski zavod v Logatcu in dekliški v Višnji gori. Sodišča in skrbstveni organi pogosto oddajajo mladolene v zavode, ki za njih niso primerni, ker so psihično ali kako drugače prizadeti. Izven zavoda jih ne morejo pustiti, kar so tako ali drugače družbi nevarni, v zavodu pa kvarno vplivajo in otežujejo oziroma motijo redni vzgojni proces.

— Nujno je potreben zavod na periferiji Ljubljane. V tako lociranem zavodu bi bile lahko ustanovljene pol svobodne skupine; to se pravi, da bi prihajali gojenci v zavod le v prostem času, medtem ko bi bili lahko zaposleni v gospodarskih organizacijah. Prve take poskuse smo že naredili v Šivnici in v Kamniku, koder je 12 fantov iz zavoda vključenih v kamniške gospodarske organizacije.

Ljubljanski okraj v sedemletnem planu določa graditev takega zavoda v okolici Ljubljane, čakamo, da bo okrajna skupščina Ljubljana ustanovila komisijo, ki bo sestavila program za idejni projekt in poskrbela za načrte zavoda.

— Kako naj bi bil tak za-

vod grajen? — Najbolj primerna bi bila tako imenovana paviljonska gradnja. Tako bi najlažje izvedli notranjo diferenciacijo, to se pravi, da bi po osebnostih mladolencev lahko zagotovili več vrst specialnih tretmanov. To bi bilo ceneje kot če bi za posamezne tretmane ustanavljali ločene zavode. Saj bi bile marsikateri službe lahko skupne.

— Kako ocenjujete vzgojni in učni kader v zavodih? — Vzgojno in učno sejeje v naših zavodih ni posebno izšolano za to posebno delo v vzgojnih zavodih. Sekcija vzgojiteljev neprilagojene mladine pri Društvu defektologov SRS predlaga, naj bi se pri bodoči pedagoški akademiji ustanovila študijska skupina za vzgojitelje neprilagojene mladine. Taka študijska skupina je že na višji defektološki šoli v Beogradu. Ob ustanovitvi take skupine na pedagoški akademiji v Ljubljani bodo nastale težave, saj ni dovolj ljudi, ki bi lahko bodočim vzgojiteljem predavali.

— So življenjske možnosti mladolencev in uslužbenec v zavodih ustrezne? — Težave so s financiranjem. Zavodi bi morali dobiti denarja, da bi se življenjske razmere tako za mladolence kot za sejejeje boljšale. Predvsem pomankanje stanovanj onemogoča, da bi zavodi dobili več in boljše vzgojitelje. Nujno je zavodom takoj pomagati; obstaja nevarnost, da bodo še tisti uslužbeni, ki so sedaj v zavodih, od tod pobežali; tako bi nastale še večje težave.

— So prav vsi domovi primerni za mladino? — Republiški sekretariat za šolstvo pripravlja verifikacijo zavodov. Verjetno kakšen izmed zavodov ne bo izpolnjeval vseh zahtev in bo ukinjen. S tem pa bo storjena nepopravljiva škoda, saj je pritisk na zavode zelo močan kljub visokim oskrbnim stroškom. Možna pa je še druga nevarnost, namreč, da bodo oskrbnine v domovih še večje. Brž ko bodo prešli zavodi na samostojno financiranje in bo treba plačevati plačila tudi vzgojno osebje, bodo stroški znatno višji. Znakrta krijeje stroške za vzgojno osebje vseh zavodov, razen zavoda v Planini, okrajne skupščine.

JOŽE VETROVEC

— Bil je 1. april... Bralcem, ki v večeršnjih številki niso odkrili posebnih prvoaprilskih vtegarščin na raznih straneh in v različnih izdajah »Dela«, moramo priznati:

1. Z brezplačno poskušnjo vin naših vinogradniških posestev ni bilo nič. 2. Nebotičnih Metalke — upamo — stoji pokonci. 3. Izredno pošiljko fliatov 1300 ne bo nič. 4. Dick Chamberlain, slovit dr. Kildare, bo morda kdaj drugič prišel v Ljubljano. 5. Občina Ljubljana-Center ne bo gradila osnovne šole za Bežigrad. 6. Na Grönlandu je mir. Državnega udara ni bilo.

A. BIZAJ

Gospodinja je možu in trem otrokom. Na deželi življenje ni bilo tako drago, mož je hodil v službo in s skrbnim varčevanjem sta si prihranila nekaj denarja, za hišo, kjer bi imeli vsi skupaj lep dom. Potem pa se je v njej zganilo. Sama ni vedela kaj. Morda ji je bilo dovolj varčevanja, morda dovolj ubijanja z otroki, ali pa se ji je na lepem zahotelo bolj vsega in lažjega življenja. Našla je ljudi, ki so ji verjeli na besedo in ji izročili denar. Toda kakoli so zaman, da jim ga bo vrnila. Toda osleparila ni samo druge, ampak tudi sebe — za štiri leta prostosti. In drugič spet za nekaj mesecev. Potem pa je sklenila, da si bo poiskala službo. Zdalj ni imela več otrok ne moža, ki je že prvič odšel od nje. Prejšnjega življenja ni bilo več. Imela pa je nekaj mesecev starega sina. Ta jo je priklenil nase. Zaradi njega si je zaželela službo, kjer bi delala osem ur, preostali čas pa bi preživela skupaj z otrokom. S tistim prejšnjim, nepravim

življenjem je hotela končati, oditi v drug kraj in se izmuzniti družini, ki jo je poignala v brezdelje, pijačo in brezcljnost.

Zdalj pa je bil tu otrok. Ni se stara, lahko bi se se ujepla, posebno, ker je dobila novi dom pri svojih sorodnikih. Toda denarja ni bilo, od nečesa pa je morala živeti. Povprašala je tu, potrkala tam, nža osem ur? V tovarni? Ne, nimamo. Če hočete za gospodinjstvo pomočnico? Vedno je silila samo — gospodinjstva pomočnica. To je pomenilo, naj se odreče otroku. Sprva ni hotela, potem pa je vendarle sprejela službo, ki si je ni želela. Za svoje nove službe, ki je bila daleč od nje, je večkrat pošiljala zanj denar in pisnolaj, v katerih so okorno zarisane črke vpraševalo, kako je sinu. Rejmo je plačevala, toda ta je se večala z otrokovo rastjo, hitreje kot njen zaslužek. Potem se je zgodilo znova. Izmačkila je to, izmačkila ono in skrivaj prodala. Dober sklep se je razblinil v nič in zdaj se je nalozila kazen. Zdalj ima poklic, ki si ga je pridobila med prestajanjem kazni. Kmalu bo spet zunaj. Ljudje so poskrbeli, da bo sedaj lahko delala v tovarni in živel s svojim otrokom. Rada bi si uredila svoje življenje, samo da ne bo več gospodinjstva pomočnica.

Ali bo res tako? Ali ji bo kdo pomagal? Novi sodelavci? Bo našla prijatelje med ljudmi, ki poznajo umirjeno, urejeno življenje. O tem se sama ne vprašuje, o tem ne razmišlja. Ali pa ne bodo morda ljudje pritiskali nanjo neopisano znamenje, ki jo bo znova potisnilo na splozko pot k starim znanostem, ki nič ne vprašujejo, ničesar ne obojeajo, vse razumejo in znova velikodušno ponudijo prostor ob sebi.

V. KUHAJ

NOVA TRGOVINA »OPREMA« NA JESENICAH — Včeraj je trgovsko podjetje Zarja odprlo novo trgovino »Oprema« nasproti železniške postaje. Delovni kolektiv Zarje je našel v sodelovanju z jeseniško železarno in občinsko skupščino rešitev za že več let staro zahtevano železarno, da izprazni trgovske prostore v Kašti. V novi trgovini bodo prodajali pohištvo, radijske in televizijske sprejemnike, gramofone, električne aparate za gospodinjstvo, preproge, kristal in keramiko in še mnogo drugih predmetov za široko potrošnjo. K.

Več mleka za trg in predelavo

V tolminski občini bodo zvišali odkupne cene mleku

Na Tolminskem predvidevajo zvišanje odkupne cene mleku, upoštevajoč določene količine maščobe, beljakovin in sladkorja, za 22 odstotkov, tako da bi zasebni kmetje dobili za liter mleka po 45 dinarjev.

Zvišanje odkupnih cen mleku in progresivna obdavčitev bosta gotovo prispelala k povečanju količin mleka za domačo potrošnjo in predelavo. Spodbudno je, da stevilo goved na Tolminskem v zadnjih letih postopoma narasča, vendar le v korist mlade živine za pitanje, siav pa je manj, saj so lani zabeležili za približno 10 odstotkov manjši odkup mleka kot prej. Ob povečani količini krav proizvodnja mleka sicer ni upadla, pač pa se zaradi ustalosti odkupnih cen mleka kmetje doma sami predelovali mleko v mlečne izdelke.

Kmetijski zadrugi Bovec in Tolmin si bosta prizadevali za nadaljnji razvoj družbenih živinorejskih obratov in pospeševanje sodelovanja z zasebnimi kmeti. Živinorejska farma v Kobaridu ima že približno dvesto glav osnovne črede, bevška pa približno sto. Obe razvijata pašno.

NOVA GORICA

Kruh z »opilki« med potrošniki

Malomarnost mlinarjev in pekov

Pristojni organi inšpektorata občinske skupščine v Novi Gorici so predlagali za kaznovanje pri gospodarskem sodišču Mlinsko podjetje Bačka iz Kule in podjetje Pecivo Gorica, obrat pekarne Solkan. Prepovedali so prodajati kruh, ki so ga kupili gostinski obrati, trgovine in menze. Iz pomena so izločili tudi neekvalitetno krušno moko.

Potrošniki, ki so pred nekaj dnevi jutraj kupili svež

kruh, so se začeli pritoževati, da škripajo pod zobmi. Nič čudnega, saj so bili v kruhu železni opilki. Ti so bili vidni celo s prostim očesom na krušni skorji in krušni sredici, še bolj pa v sami moki. Podrobna analiza je prvotni sum še potrdila.

Čudno pa je, da peki tega niso opazili, še preden so zamislili testo, in so dali v prodajo neekvaliteten kruh. Med večjo količino moke, ki jo je dobila pekarna, je bilo tudi nekaj vreč moke z opilki. Bržkone so nastali ob trenju mlinskih valjev. Vsekakor bi moralo mlinsko podjetje Bačka z večjo odgovornostjo paziti na kakovost mlinskih izdelkov, preden jih da v prodajo. Svedra velja isto tudi za pekarne, ki bi morale bolje pregledati moko in jo pravočasno zavrniti.

J. Z.

PO ZAKONU O FINANCIIRANJU GRADNJE STANOVANJ (Uradni list FLRJ št. 47/59) in pravil Stanovanjskega sklada ter po sklepu IV. seje razpisuje upravni odbor STANOVANJSKEGA SKLADA OBČINSKE SKUPSCINE LJUBLJANA-MOSTE-POLJE

VI. NATEČAJ

za dodelitev posojila za nakup stanovanj in dograditev stanovanjskih hiš

I. Za dodelitev posojila za nakup stanovanj na območju občinske skupščine Ljubljana-Moste-Polje, ki bodo veljavni v letu 1965:

- a) višina razpisane posojila znaša 550.000.000 din;
- b) na natečaju za ta sredstva imajo pravico sodelovati gospodarske organizacije, politično-teritorialne enote in fizične osebe;
- c) pogoji za pridobitev posojila:
 1. najdaljši odplačilni rok — za gospodarske organizacije največ 8 let; politično-teritorialne enote največ 15 let; za fizične osebe največ 30 let;
 2. najnižja obrestna mera 2 %;
 3. kreditna se do 40 % vrednosti stanovanjske enote; ostala sredstva se mora plačati v 15 dneh po podpisani pogodbi.

II. Za dodelitev posojila za dograditev stanovanjskih hiš na območju občinske skupščine Ljubljana-Moste-Polje:

- a) z natečajem se razpisuje posojilo v višini 50.000.000 din;
- b) na natečaju imajo pravico sodelovati fizične osebe, stanovanjske zadrage in gospodarske organizacije;
- c) pogoji za pridobitev posojila:
 1. najdaljši odplačilni rok za gospodarske organizacije 8 let, za stanovanjske zadrage in fizične osebe 25 let;
 2. najnižja obrestna mera 2 %;
 3. lastna udeležba oziroma da je gradnja v IV. gradbeni fazi;
 4. urejena dokumentacija po pravilih stanovanjskega sklada členov 24., 25., 26., 27., 28. in 50.

Splošno za I. in II. točko:

Interesenti natečaja morajo vložiti svojo ponudbo do vključno 4. maja 1964 na naslov: Stanovanjski sklad občinske skupščine Ljubljana-Moste-Polje — Ljubljana, Proletarska cesta št. 1. Ponudba mora biti zaprta, na ovitku pa oznaka: »VI. NATEČAJ«.

Upravni odbor stanovanjskega sklada bo vse vloge brez predpisane dokumentacije zavrnil kot brezpredmetne.

Kolikor bo ponudnikov več kot višina razpisanih kreditov, bo prioriteta upoštevana po ugodnejših pogojih in vrstnem redu prijav. O izidu natečaja bodo ponudniki pisмено obveščeni v 30. dneh po zaključku natečaja.

Interesenti dobijo vsa pojasnila in tudi potrebna pravila stanovanjskega sklada pri STANOVANJSKEM SKLADU OBČINSKE SKUPSCINE LJUBLJANA-MOSTE-POLJE — Ljubljana, Proletarska št. 1, soba št. 48/1.

Upravni odbor Stanovanjskega sklada občine Ljubljana-Moste-Polje.

„Poskušal sem, pa mi ni nikoli uspelo“

Zgodba mladega človeka, ki je, zastavljen v družbi, zašel na kriva pota

Mlajši polnoletnik Edvard P. je v štirih letih zagrešil več kaznivih dejanj, zaradi česar sedaj prestaja že četrto zaporno kazen. Prav to dejstvo je narekvalo strokovnemu osebju kazenskega poplajševalnega doma Dob, da je skušalo podrobneje analizirati okolje, v katerem je Edvard P. živel, in ugotoviti vzroke, ki so ga privedli na kriva pota. Zato so produčili sodbo, vso dokumentacijo o kaznivih in socialno anketo, ki jo je postavil zani občinski organ za socialno varstvo, in dobili njegovo življenjsko zgodbo.

Edvard P. je med drugim povedal: »Vedno sem želel biti tak, kot so drugi fantje, želel sem delati in se osamosvojit, toda govorna napaka mi tega ne dopušča (ko je bil 6 let star, je padel in od tedaj ima hudo govorno napako). Starši so po svojih možnostih skrbeli zame. Ker pa je bilo v naši delavski družini dvajset otrok, samo očetu dvajset plača ni zadoščala za oskrbovanje. Velikokrat smo bili lačni. V šolo sem rad hodil, čeprav sem se težko učil. Kadar so mi sošolci zaradi »celjanja preveč nagajali, sem izstopal od pouka. Končal sem samo tri razrede osnovne šole. Zaradi slabih gnotnih razmer in pomankljive izobrazbe se nisem izučil za kak poklic. Že z desetimi leti sem šel za pastirja. Od tedaj dalje sem se preživljal pretežno sam. Večkrat sem delal samo za hrano in obleko. Vrstniki so me ob vsaki priložnosti zasmejavali in tudi doma sem se počutil manj

vrednega in odrinjenega. Vse to mi je tako grenilo življenje in me ježilo, da sem se domim maščeval s tem, da sem jim kaj izmaknil. Ko so starši zvedeli za to, so bili zelo hud. Kljub svarilom sem še kradel. Petim ljudem sem ukradel skupaj kakih 100.000 din. Tedaj sem bil prvič obsojen na leto dni zapora. Po prestani kazni sem se vrnil domov, in ker nisem dobil druge zaposlitve, sem hodil na dno. Kmalu sem bil zaradi tatvin spet obsojen, tokrat na 8 mesecev zapora; kazen sem v celoti prestal. Tedaj sem sklenil, da ne bom nikoli več kradel, zato sem si še bolj želel redne zaposlitve. Toda spet sem se moral zadovoljiti s prirožnostnim zaslužkom.

Doma mi niso mogli pomagati. Da bi si kaj več prislužil, sem za nagrado 70.000 din vodil čez mejo osem ljudi, dobili so me in obsodili na leto dni zapora. Po treh mesecih sem bil amnestiran. V njenih rokah je postal neznanost težek. Zdalj ni več tekla. Počasi je stopala po stopnicah stariške hiše in potrkala na vrata. Odprla ji je neznanica. »Vaša teta? Ne, ni je več tukaj. Včeraj se je odselila nekam na kmete. Zenska je zabadala vanjo svoj preiskovalni pogled, ki je tehtal, ocenjeval, ki je vedel vse.

Na cesti je obstala. Počasi je segla z roko v žep in potegnila iz njega listek z naslovni ljudi, ki naj bi ji postali svetovalci na njeni novi poti. Potem pa je minilo deset in pet dni. Velikanski ključ, težak in okoren v rokah paznice je odprl vrata. Stekla je po potki, vsa vesela in lahka. Skuraj po mestnih ulicah je tedaj tekla. Iz množice ljudi bi rada priklicala znan obraz. Res, onkraj ceste je znanka, iz zadnje službe jo pozna. Naglo se je preimila od nje. »Ej, zdravo, ti An...« Zenska jo je pogledala, spoznala in hitro stopila čez cesto. Kaj jo pozdravlja ta, ki je sedela... Dekle je obstalo. Kovček

Potem se znova vračajo...

Kazensko poplajševalni dom za zenske, ki jim je sodb pravice odvzela leto, dve, tri in več njihove prostosti. Veliko jih je med njimi, ki prestajajo kazen samo enkrat in se potem nikoli več ne vrnejo, skoraj polovica pa je takih, ki prihajajo nazaj, dvakrat, štirikrat, petkrat... Odgovor na to je za vsako od njih drugačen. Kakor se je drugače, vsaka od njih, jasneja in samonega odgovora ni. V njih samih je pogosto negativna stran močnejša od dobrega in največkrat so tudi pogoj njihovega življenja taki, da se prav tisto slabo še laže razrašča in bohoti v njih. Družba jim skuša pomagati. Toda ta pomoč je večkrat slabotnejša od predhodnih ljudi, od njihove nemaklonjenosti, od tistega okolja, ki naj bi jim pomagalo urediti življenje naprej. Tako se vračajo mnoge med njimi velikokrat in prepogosto. Z vsakim povratkom pa je manjše upanje tistih, ki jim hočejo pomagati.

Stroji v šivalnici so enakomerno drdrali. Zenske so šivale. Tiste, ki so že žele, hitreje, tiste, ki se žele privajati šiviljskemu poklicu, bolj počasi in nerodno. Njej pa je šivanka naglo svigala po blagu, se pridno zabadala v debelo suknjo in nit je vidno postajala vse krajša in krajša. Nenadoma pa je roka obstala. Ne bo več dolgo tu, ne v tej šivalnici in ne v tej hiši, kjer so ji minila tri leta in četrtega pol. Se petnajst dni in spet bo prost. Ali res? Zaradi gotovosti je prešla še na prste skrivaj pod mizo, da je druge ne bi videle. Res je, ni se zmotila. Zagotovo je pred njo le še deset in pet dni. Šivanka je znova svignila po zraku in se zabodla v debelo

Obdobje širokega demokratizma in samoupravljanja ne bo uspešno, če se komunisti ne bodo borili za resnično napredne rešitve

V Sremski Mitrovici bo začel v aprilu obratovati največji industrijski objekt Srema — tovarna celuloze na roto papirja »Milan Stepanović — Matroze, ki bo izdelala letno 30.000 ton celuloze, 20 tisoč ton roto-papirja in 10 tisoč ton drugih vrst papirja v približni vrednosti 11 milijard. Začetek obratovanja bo kombinat pričel ka-drovsko pripravljati, ker je kakih 220 kvalificiranih in vi-sokso kvalificiranih delavcev že vključenih v dveletno so-lanje v specializiranih Solah za izdelavo papir v Banja-luci in Vrnjačici. V Sremski Mitrovici se panoge pa se delavci industrijsko usposoba-ljajo.

EDD RASBERGER

